

DARBININKAS

Lietuvos nacionalinėje spaudoje

DIENBIENPHU AR STALINGRADAS

Įtampa susitelkė prie Berlyno ir reikalauja iš Vakarų kapituluoti ar pasipriešinti ir atlaikyti

kimo: pasipriešins, bet paskui kapituluos, ir sovietinė banga ritinsis toliau.

Maskvos strategija prie Berlyno susitelkia į konkrečius žygius:

— Rytų Vokietiją turi pripažinti Vakarai. Jei nenorės derybų keliu, bus priversti, kai Sovietai Berlyno kontrolę perduos rytų Vokietijai.

— Rytų ir vakarų Vokietiją sufederuoti, nuginkluoti ir neutralizuoti.

— Sudarius nuginkluotą vidurio Europos zoną, Vakarų kariuomenę iš Vokietijos išstumti, pirmiausia iš Berlyno.

Iš tokios padėties U.S. News a. W. Report padaro tolimesnes išvadas: sufederuotoje, nuginkluotoje Vokietijoje nesunku bus sustiprinti komunistų veikimą, jie sukels vidaus ištampas, ir tada Sovietų kariuomenė ateis į pagalbą Vokietijos "liaudžiai"; antra išvada: Japonija, matydama eiga, skubinsis ieškoti susipratimo su kom. Kinija, ir Amerika bus izoliuota.

Ar tai bus pasiekta ministrų konferencijoje, ar viršūnių — antraeilis klausimas. Greitėnis kelias — viršūnių. Jei Vakarai nepriims Maskvos siūlymų, bus šantažuojami Jėga. Ją vartos, kol Vakarai nesipriešins taip pat Jėga. Kai matys Vakarai telkiant Jėgas, Maskva trauksis ir lauks kitos progos.

O laukti, Maskva tikisi, ilgai nereikės: Adenaueris 83 metų, jo vietoj gali ateiti socialistas; Macmillanas šiemet rinkimuose gali būti pakeistas darbiečiu; Eisenhoweris 1960 rinkimuose gali būti pakeistas demokratu. Tiki, kad su tais naujais bus lengviau susikalbėti. Tuo tarpu Chruščiovas dar tik 64 metų.

★ Berlynas Vakarų aktyse yra kaip Stalingradas: nė inčio neužleisim (Eisenhoweris). Toks bendras visų vakarų tvirtas pareiškimas. Tačiau atskirais Berlyno likimo klausimais Vakaruose sudarinėjama daug nuo laidesnė opinija:

— Dėl Berlyno perdavimo rytų Vokietijai: nesvarbu, kas kelyje į Berlyną pasus antspauduos (Stevensonas).

— Į Vokietijos sujungimą balsavimo keliu Vakarai jau pamojo ranka. Vokietijos socialdemokratų pritaria ir federacijai.

— Vakarų kariuomenių atitraukimas pats svarbiausias reikalas. Macmillanas jau kalba apie tos kariuomenės bent sumažinimą. Eisenhoweris atspaus: tai priklausys nuo susitarimo visais kitais klausimais. Labiausiai priešinasi Adenaueris ir de Gaulle.

— Viršūnių konferencijai labiausiai priešinasi Eisenhoweris. Stevensonas už derybas, kur Macmillanas už. De Gaulle Adenaueris konstatuoja, kad įvykiai į ją neišvengiamai veda ir jie nesipriešins. Opinija atskirais klausimais veda į tai, kad Berlynas gali būti paverttas Dienbienphu.

★ Berlyno ir Europos likimas betgi priklausys ne nuo konferencijų ir derybų, o nuo to, ar Amerika bus pasiryžus pasipriešinti. J. Alsop sako, kad žodžiai "nė inčio" nieko nereiškia, jei prezidentas atsisako mobilizuotis. O mobilizuotis reikia laujas armijos štabo viršininkas. Už tai ir strateginės oro komandos viršininkas. Už tai ir buvęs valst. sekr. Achesonas.

Alsop teigia, kad Macmillanas atvažiavęs prezidentui padėti, kurioje teks tik skubiai pasirinkti: arba tolimesnės nuo laidos arba mobilizacija.

— Kuboje paskelbtas įstatymas, kuriuo nusavinamas buv. prezidento Batista's tarybos, teisio narių ir kitų pareigūnų turtas.

Berlynas esąs Vakarų sala komunistų jūroje. Maskva žiūri į Berlyną kaip į Dienbienphu ir lauka Berlyno tokio pat li-

metė ir Achesono siūlymą. Sovietam bus nauda, jei galės Ameriką alinti nauja mobilizacija ir jėgų įtempimu.

MACMILLANAS NELAUKĖ

Anglijos min. pirm. Macmillanas buvo nustebintas Amerikos kieto nusistatymo dėl Berlyno. Macmillanas ir Lloydas pasiryžę aiškinti sąjungininkam, kad viršūnių konferencija tegalinti santykius tarp Maskvos ir Vakarų atleisti. Toje kon-

ferencijoje reikia rodyti kietumą, bet ir lankstumą. Macmillanas buvo susidares įspūdį iš valst. sekr. Dulles atsilankymo Londone prieš mėnesį, kad Amerika sutiks svarstyti kariuomenės dalinį atitraukimą iš Europos, o taip pat nesipriešins Vokietijos federacijai. Dėl to Macmillanas buvo nustebintas Eisenhowerio dabartiniu kietumu po pasitarimų su Kongreso lyderiais.

Iš Berlyno nesitrauks ir jei reikės, kariaus

Amerikos nusistatymas yra griežtesnis, nei Macmillanas laukė

Kongresas remia vyriausybės pasiryžimą nesitraukti iš Berlyno. Tokia buvo išvada iš prezidento Eisenhowerio kovo 6 pasitarimų su Kongreso abiejų partijų lyderiais ir kariniais atstovais. Jei reikia, — geriau kariauti, bet iš Berlyno nesitraukti.

Nuomonės išsiskyrė tik dėl Jėgos priemonių Berlynui išsaugoti. Prezidentas įsitikinęs, kad savo rankose jis turi pa-

kankamai karinių priemonių; naujos tuo tarpu nereikalingos. Kongreso lyderių tarpe buvo reiškiama nuomonė, kad reikia padidinti konvencionalinės kariuomenės Jėgas, o taip pat ir raketas su atominėm bombom.

Buvęs valst. sekr. Achesonas spaudoje paskelbė savo nuomonę: reikia didinti konvencionalinę kariuomenę, bet galimame konflikte nevertoti atominų ginklų. Pasitarimuose su Kongreso lyderiais prezidentas at-

metė ir Achesono siūlymą. Sovietam bus nauda, jei galės Ameriką alinti nauja mobilizacija ir jėgų įtempimu.

MACMILLANAS NELAUKĖ

Anglijos min. pirm. Macmillanas buvo nustebintas Amerikos kieto nusistatymo dėl Berlyno. Macmillanas ir Lloydas pasiryžę aiškinti sąjungininkam, kad viršūnių konferencija tegalinti santykius tarp Maskvos ir Vakarų atleisti. Toje kon-

APSAUGOS SEKR. MCELROY užtikrina, kad Nato yra paruošęs planą sovietų agresijai prie Berlyno atremti.

JEIGU KARAS

KUO SOVIETŲ JĖGOS PRANAŠESNĖS

Kongreso lyderių nuomonė labai patvirtino CIA direktoriaus Allen Dulles pranešimas apie Jėgų santykius Europoje. Pasitarime jis nušvietė, kad rytų Vokietijoje sovietai turi 315,000 kariuomenės, 15,000 so vietinės milicijos, rytų Vokietija turi 75,000 kariuomenės ir 45,000 milicijos. Tuo tarpu Amerika laiko pačiame Berlyne 4,000 kariuomenės, Anglija ir Prancūzija kitus 7,000. Vakarų Vokietijoje yra Amerikos 5 divizijos. Prieš 175 Sovietų divizijas Nato gali pastatyti viso 21 diviziją. Nato kariuomenė be to dar yra išblaškyta po Europą ir Afriką. Prieš 7 metus Nato buvo įsipareigojusi suorganizuoti 96 divizijas, neskaityt dar Graikijos ir Turkijos kariuomenės.

KUO AMERIKOS JĖGOS PRANAŠESNĖS

Prezidentas pasisakė už turimų konvencinių ir atominų ginklų panaudojimą Berlynui ginti. Amerikos stiprybė — jos strateginė oro komanda su atominėm bombom. H.W. Baldwin (NYT) tvirtina, kad Amerika turi 2,000 bombonešių atominių bombom gabenti. Per 15 minučių nuo alarmo gali pakilti į orą 600-700 tokių bombonešių. Jų pakanka, kad 200 svarbiausių sovietinių miestų ir kitų punktų galėtų būti subom barduoti.

—Valst. sekr. Dulles kovo 7 iš ligininės išvyko su žmona pusvalandžiui pasivažinėti po parką.

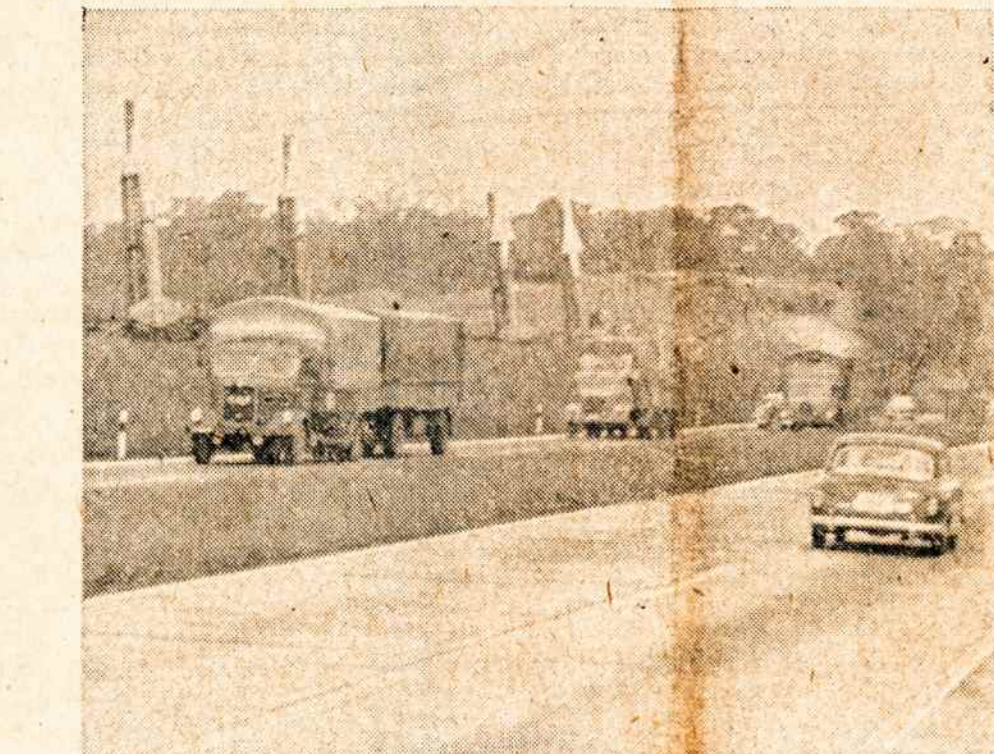
Žaidimas dėl Berlyno eina toliau

CHRUŠČIOVAS TEBEŽAIDŽIA DVIEM KORTOM

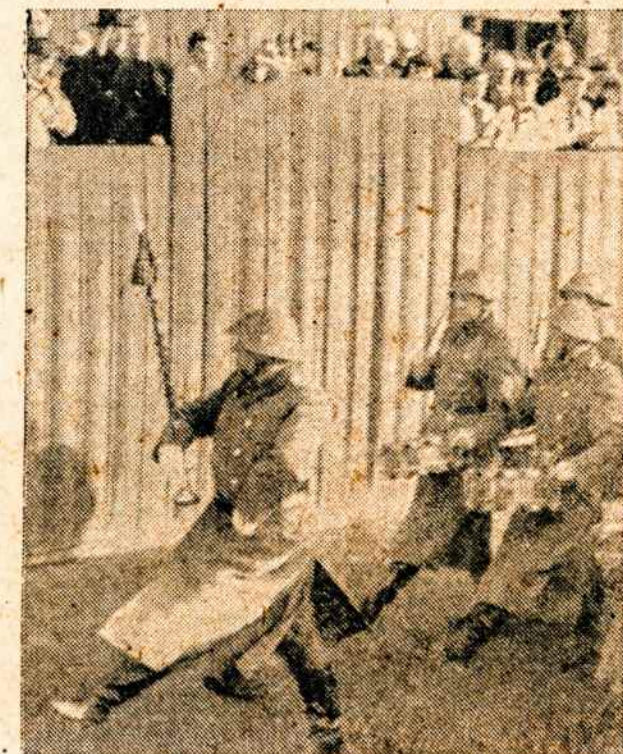
Chruščiovas išbuvo Leipzige 4 dienas. Savo kalbom sudarinėjo nuolaidumo ir kietumo įspūdį; aiškino, kad terminas Vakarų Berlyno burmistras soc. dem. Brandt tokį pakvietimą atmetė.

— Macmillanas kovo 8 išvyko į Paryžių, paskui vyks į Bonną. Jis išvyko su mintimi įtikinti sąjungininkus, kad primum viršūnių konferencija ir sutiktų svarstyti Rapackio planą, t.y. kariuomenės dalinį atitraukimą iš vidurio Europos.

— Rytų Vokietijos min. pirm. Grotewohl paskelbė, kad rytų Vokietija nesirengia Berlyno blokuoti.

AMERIKOS armijos Nike raketos vakarų Vokietijoje paruoštos apsaugai.

RYTŲ VOKIETIJOS kariuomenė parodoja priešais Grotewohlį.

PERVERSMAS LEMS, AR IRAKAS EIS SU MASKVA AR SU NASSERIU

Irako šiaurėje, Mosul, prie Syrijos sienos kovo 8 sukilo kariuomenė prieš ministrį pirmininką gen. Kassim. Sukilėliai paskelbė savo vyriausybę. Sukilimui vadovauja pulk. Abdel Wahab Shawaf. Jis pasiskel-

bė, kad nori gerų santykių ir su Sovietų Sąjunga, bet laikysis neutralumo. Jis kvietė į pagalbą ir kitus arabus nacionalistus.

Min. pirm. Kassim įsakė pulkininką Shawaf suimti, paskyrė sumą už jo suėmimą, kreipėsi į komunistų vadovaujamą miliciją ir "liaudies rezistencijos" pajėgas, kad padėtų sukilimą numalšinti.

Amerikos diplomatinuose sluoksniuose sukilimas laikomas "šeimos" reikalu. Tačiau aišku, kad čia susidūrė dvejopos jėgos: Kassim vis labiau stiprina krašte komunistų ir Maskvos įtaką. Ir šiuo metu Bagdade Kassim ir Chruščiovas paveikslai mieste iškabinti. O sukilėliai yra artimesni Nasseriu.

TRUKSMAS JAPONIJOJE DĖL PASTERNAKO

Japonijoje lankėsi antikomu nistinis rašytojas Arthur Koestler. Jį pakvietė japonų PEN, (Playwrights, Essayists and Novelists) klubas kalbėti. Koestleris atsisakė ir spaudoje paaiškino priežastį: esą klubas labiau pasmerkė Pasternako gynejus negu sovietinį režimą. Po to viešo skandalo patį japonų spauda prašė apie japonų intelektualų tarpe įsigalėjusį kulturbolševizmą, ypač universitetuose. Populiarus laikraštis kaltino intelektualus: jie greitai reaguoti prieš nacionalizmo reiškinius, bet jie nereaguja prieš "kairumo" nukrypimus.

Prancūzijoje komunistai atsigrėbia

Prancūzijoje kovo 8 buvo savivaldybių rinkimai. Pirmieji daviniai rodo, kad stipriai atsigrėbieb komunistai, kurie buvo labai pralaimėję palamento rinkimus. Esą jų laimėjimas dabar pakilęs 19.5 procentų. Tuo tarpu de Gaulle šalininkai pralaimėję 21.5 proc.

— Harvardo tarptautinių reikalų centro direktorius pavaduotojas H.A. Kissinger apke liavo Prancūziją ir Vokietiją, tirdamas politines nuotaikas. Jis paskelbė N.Y. Times, kad Europoje dabar labiausiai abejoja, ar Amerika drįs rizikuoti Sovietam pasipriešinti ir vykdyti įsipareigojimus savo sąjungininkam.

Ameriką keičia į Australiją?

STASYŠ YANKUS ieško laisvės.

AUSTRIJOJE KOALICIJA BAIGTA

Austrijoje katalikų liaudies partija ir socialdemokratai kovo 6 baigė savo bendradarbiavimą koalicijoje, kuri truko 14 metų. Konfliktas kilo dėl ūkinės programos. Nauji rinkimai bus gegužės mėn. Dabartiniame parlamente, katalikų liaudies partija turėjo iš 165 atstovų 82, socialdemokratai 64, nepriklausomieji 6 ir komunistai 3.

— Titas kovo 7 viešojo kalboje grasino iškelti Maskvai bylą Jungtinėse Tautose už pro pagandą prieš Jugoslaviją.

IRAKO GEN. KASSIM, prieš 8 mėnesius nuvertęs karaliu Faisal, dabar pats susilaukė perversmo.

MIRĖ KUN. J. JUSEVIČIUS Omahoje, Nebr., kovo 4 mirė kun. Juozas Jusevičius, Omahos klebonas, plačiai žinomas tremtinių globėjo vardu.

Vėlonis buvo gimęs 1889 lapkričio 12 Kalesninkuose, dabar Eišiškių ap. Į Ameriką atvyko 1913 ir kunigu įšventintas 1927 Dvejus metus buvo lotynų ir anglų kalbos mokytojas Marijono seminarijoje Hinsdale, Ill., vikaras Marijos Gimimo parapijoje Chicagoje. Nuo 1932 paskirtas klebonu į Omahą. Ten pastatė bažnyčią, mokytojom namus.

Klebonaudamas kun. Jusevičius labai jautriai atsiliepė į Balto šauksmą siųsti afidevitus tremtiniams. Jis atkvietė į Omahą apie 1500 žmonių iš Vokietijos ir kitur.

Neužmiršo ir plunksnos. Rašė Darbininkui ir Draugui korespondencijas. Paliko ir eilę knygų. Paskutinė jo knyga buvo "Gerai parapietis" 1954. Palaidotas kovo 9.

— Walpole, Mass., kovo 7 kalniai suėmė 6 sargus, kalėjimo apeliuoną, apipylė gazolinu, sušė. Bet pasprukti jiem nepasiekė. Kareiviai išiveržė į kaėjimo dirbtuves, kuriose buvo žsibarikaravę kaliniai. Sužeisų kalėjimo sargų, kalinių, kaėjivių apie 30.

Nuo Kauno ligi Komi miškų

Basiųjų birželio dienų liudininkas pasakoja savo išgyvenimus • Rusai ateina paryčiu lyg kokie vags-grobikai ir išveža iš namų. • Kelionė gyvuliniais vagonais nuo Kauno iki Kotlovo trunka tris savaites • Atskiriami vyrai, moterys ir vaikai • Zmonės pakeli ir alpsta ir miršta • Zmonių kraują siurbia uodai, musės ir bolševikai.

Vienas tų lietuvių, kuriem pastaruosiu metu pavyko iš rytų atvykti į vakarus, "Eltos Informacijom" papasakojo, kaip jis su motina dar pirmosios okupacijos metu buvo ištremtas į Sovietų Sąjungos gilumą, kaip ten gyveno, kaip vėliau grįžo į Lietuvą ir paskiau dar kartą buvo ištremtas. Bet ir iš antrojo tremimo pavyko grįžti į Lietuvą ir paskiau tam tikrom aplinkybėm, persikelti į Vakarus.

NEPRAŠYTI SVEČIAI

1941 birželio 16 d. 6 val. ryto į mūsų butą atsilankė neprašyti svečiai — rusai enkavedistai. Padarę paviršutinišką kratą, pranešė, kad mes, aukščiausios tarybos nutarimu, esame ištremiami į Sovietų Sąjungos gilumą 2 metams. Pasirušimui buvo duotas dviejų valandų laikas. Kadangi mamytė mokėjo rusiškai ir galėjo su enkavedistais susikalbėti, šis terminas buvo pratęstas iki šešių valandų. Enkavedistai patys patarė imtis kuo daugiau daiktų, ypač rūbų, geresnių daiktų, nei Sovietų Sąjungoje esą įvairių daiktų trūkumas ir reikalui esant būsią galima naudingai juos likviduoti.

Daiktai buvo surišti į pūdus ir pakrauti į automobilį, kuriuo buvo nuvažiuota iki stoties. Stotyje stovėjo ilgas ešalonas. Vagonai buvo sausakim-

"DAIKTAI buvo surišti į pūdus ir pakrauti į automobilį..."

šai prikimšti tremtinių. Mus patalpino mažame 12 tonų, dviejų ašių vagonė, kuriame be mūsų jau buvo apie 30 asmenų. Iš jų pusė buvo vaikai nuo 2 iki 11 metų amžiaus. Mus atvežė birželio 16, bet tremtinių pakrovimas jau buvo prasidėjęs birželio 14. Netrukus traukinys su tremtiniais pajudėjo rytų link.

Ešalono sargyba buvo patikėta NKVD daliniui. Enkavedistų tarpe daugiausia buvo mongolų. Kol traukinys stovėjo stotyje, giminėm ir pažistamiem dar buvo leidžiama perduoti tremtiniam maisto ir šiaip daiktų — rūbų.

SLAPTAS UZSIMOJIMAS IŠLAISVINTI.

Mūsų vagonė buvo tik 3 vyrai; visi kiti moterys ir vaikai. Tarp paduotų iš laisvės papirosų buvo rastas raštels, kuriame buvo pranešama, jog vakare bus bandoma mus išlaisvinti. Todėl patarė daiktus sudėti prie vagonų sienų, patiems sugulti ant grindų, kai prasidės susišaudymas, kad mūsų nesužeistų.

Tačiau vakaro nesulaukėme. Tuojau popiet pastebėjome, kad dar sustiprinama sargyba, o netrukus traukinys pajudėjo. Sargybinių buvo du vagonai: vienas priekyje, kitas pačiame gale. Tarp tų dviejų vagonų buvo nutiesti telefono laidai viršum vagonų stogų.

Jau formuojant ešaloną, beveik visi vyrai buvo atskirti nuo šeimų, o vėliau iš jų buvo sudaryti atskiri ešalonai. Iš šeimų, kurios vyko tame ešalone, vyrai daugiausia papuolė į Krasnojarsko sritį, nors kai kurie atsiliepė vėliau ir iš Kazachstano, Koperago, Alma Atos.

GAILESTINGA UZUOJAUTA Pravažiuojant Lietuvos gele-

žinkelio stotis, visur buvo matyti žmonų kūnai, o giminų ir pažistamų veiksmai buvo jaudinami. Sustojant nors ir trumpam laikui, visai nepažįstami žmonės, daugiausia moterys, prie langelių paduodavo maisto, papirosų vienu žodžiu, kas tik galėjo užjautė ir stengėsi padėti. Nei Vilniuje gyveną, lenkai tremtiniam lietuviui, nešė maisto ir papirosų.

UZDARYTI VAGONE

Naujoje Vilniuje pirmą kartą mums buvo išduotas maistas ir vanduo. Iš kiekvieno vagono eidavo dvi moterys, kurios atnešdavo košės, makaronų sriubos ir vandens visam vagonui. Viename ešalono vagonė buvo įrengta "krautuve". Joje buvo galima gauti cukraus, riebalų bei konservų; žinoma, už pinigų. (Tai nereiškia, kad visuose tremtinių ešalonuose tai buvo).

Kol visi dar turėjo savo maisto, jo kelionės metu užtekavo. Tik vandens kai kada buvo stoka. Daugiausia varginome maisto stoka, o nepaprastai sukimšimas. Vagonai, kuriuose buvo daug vaikų, darėsi panašūs į pragarą. Visos kelionės metu — 3 savaites — pusei tremtinių teko išbūti nejudant. Išeinamoji buvo čiapat, vagono viduryje, tik šiek tiek paklodėmis pačių tremtinių atitverta. Nuo staigaus maisto pasikeitimo daugelis vaikų ir suaugusių pradėjo viduriuoti.

TRYS SAVAITES KELIONEJE

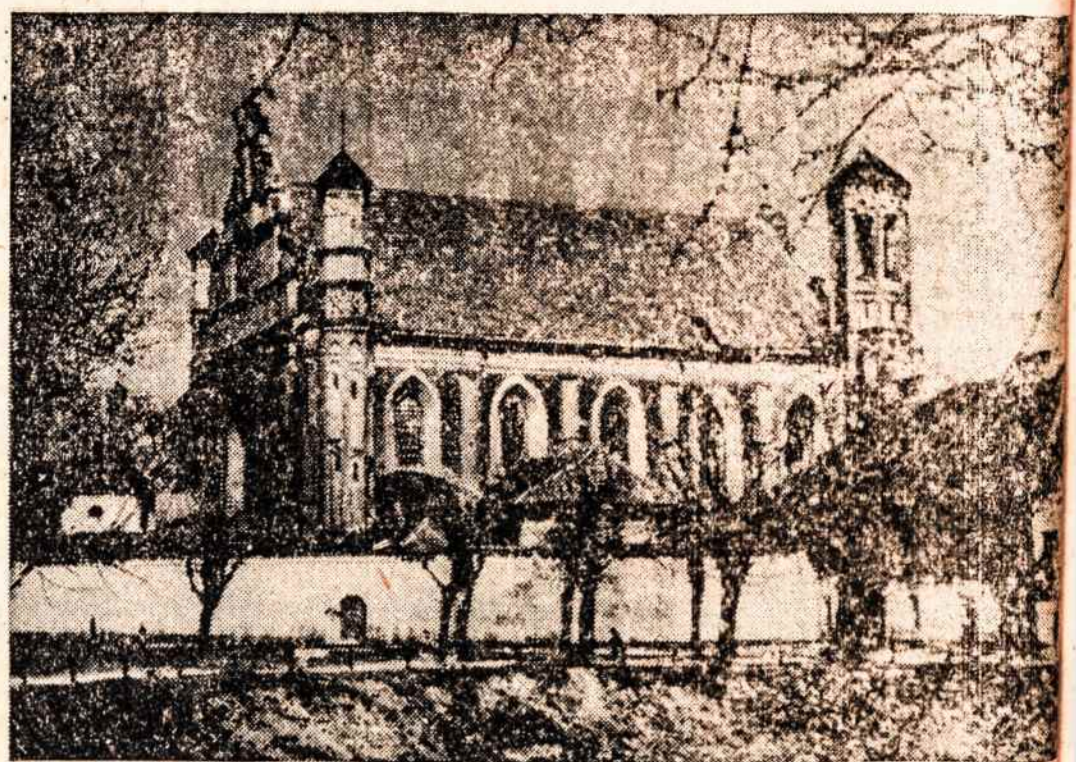
Ešalonas iki Kotlovo kelio beveik 3 savaites; taigi traukinys nuėjo, kai karas jau buvo prasidėjęs. Nuolatos keisdavosi kelionės kryptis — tai paskudavome į pietus, tai į šiaurę. Kai tuo metu buvo šiltas laikas, tai vagonuose, žmonių prikimištuose buvo itin karšta, tvanku. Vagonų sienos per dieną įkaisdavo taip, kad vos ranka buvo galima išlaikyti. Per visą kelionės laiką vaikai tik keletą kartų buvo išleisti pusvalandžiui pasivaikščioti. Ešalonas turėjo apie 80 vagonų.

Kotlove visi buvo išlaipinti ir sugrūsti į tris baidokus. Mūsų vagonė pakeliui pasimirė viena senutė ir du vaikai.

UODAI SIURBIA KRAUJA

Toliau kelionė vyko upe gilyn į Komi sritį. Abi Vyčagdos upės pusės, kaip ir bemaž visa Komi sritis, apaugusi neperžengiamais miškais. Tikra Dievo rykštė buvo nepaprastus uodų gausumas. Per išisas naktis baidokuose smilkė kadugius ginantis nuo uodų, bet jų įkyrumui nebuvo ribų. Dienos metu, kad nebuvo uodų, pasirodydavo muselės, kurių įkandimas būdavo dar skaudesnis, negu uodų. Sukandžiotų žmonių veidai smarkiai sutindavo.

Sargyba buvo nuimta, kada pasibaigė kelionė geležinkeliu. Visiem baidokam buvo priskirtas komendantas, kuris gyveno buksiriniame laive. Jis pagal vietos žmonių pareikalavimus skirstė žmones darbam ir išlaipindavo numatytose vietose. (b.d.)

BERNARDINŲ bažnyčia Vilniuje.

KIEK LIETUVIAI DALYVAVO ISPANŲ KARE?

Iš Lietuvos

Lietuvoje 1958 išleista knygelė "A. Jasutis, Internacionalas karceryje". Tai minėto autoriaus beletristika, eilėraščiai, reportažai. Dėmesį joje patraukia žinios apie lietuvių dalyvavimą Ispanijos kare tarp nacionalistų ir komunistų. Vienas tokis to karo dalyvis buvo ir pats A. Jasutis.

A. Jasutis 1923-1927 Zagare, Jonišio progimnazijoje buvo liaudininkų ir socialdemokratų įtakoje, dalyvavo jų spaudoje. Bet Šiaulių gimnazijoje jau suartėjo su komunistais ir įstojo į slaptą jų partiją, dalyvavo jų pogrindinėje spaudoje, taip pat siunčiojo į amerikietiško "laisvę", bet tuo pačiu metu nenutrūkė ryšių ir su "Lietuvos žiniom" de "Jaunimu", siuntinėdamas žinias ir reportažus iš Ispanijos.

Iš Jasučio reportažų patiriam, kad į Ispaniją 1937 pradžioje jie atvyko iš Lietuvos penkiese. Jis buvo iš pradžių karo korespondentas, paskui Dimitrovo brigados narys. Atvyko keliolika lietuvių iš šiaurės Amerikos, iš Kanados ir iš Argentinos. Viso lietuvių būvę registruota komunistų kariuomenėje 343. Bet kai kurie dar tame skaičiuje nebuvo įtraukti.

Pats A. Jasutis neilgai kariavo — 1938 balandžio 2 žuvo su kitais tankų apsuptas. Kur dingo kiti lietuviai? Kai kas atsirado net Chicagoje.

VILNIUJE MALA

Vilniaus malūnų sandėlio vedėjas, kaip rašo Sovetskaja Litva, buvo Andriuskevičius. 1958 darant reviziją, pasirodė, kad trūksta 43,6 tonos maisto produktų ir 2,215 maišų. Už tai Andriuskevičius suimtas.

Eišiškėse buvo punktas, kuriame buvo keičiami grūdai į miltus. Punktui vadovavo Masalskaja. Ji išieškojo dalį turto ir dingo. Tada buvo paskirtas jos vietoj Bojarskas. Jis priiminėjo miežius ir juos perdirbinėjo į kruopas. Bet kur dingo tos kruopos, nežinia. Tikrinant nerasta 2, 3 tonų. Jis buvęs susitaręs su Andriuskevičium.

Dar anksčiau, pereitų metų birželyje, maisto produktų iš-

niekio būtu išmokomi sykiu amato ar žemės ūkio dar 1958 Vilniaus tik dviejose mokylose buvo atidarytos "gabinės klasės". 1959 jau bū ir kitose mokyklose tokios sės įvestos. Bet jom nėra kytojų.

SVIETIMAS VILNIUJE

A. Kazlauskas, Vilniaus miesto švietimo skyriaus vedėjas, rašo Sovetskaja Litva, kad mokytojai ir tėvai svarsto reikalą įvesti devynerių metų pradžios mokyklą. Esą lenkų mokyklose vaikai mokosi keturių kalbų: rusų, lietuvių, lenkų ir vienos iš vakarinių — anglų ar vokiečių. Tam reikia daugiau laiko. Chruščiovui pareikalavus, kad mokykla būtų "sujungta su gyvenimu", t.y., kad moki-

niai būtų išmokomi sykiu amato ar žemės ūkio dar 1958 Vilniaus tik dviejose mokylose buvo atidarytos "gabinės klasės". 1959 jau bū ir kitose mokyklose tokios sės įvestos. Bet jom nėra kytojų.

Vilniuje lig šiol nėra nė nos mokyklos su bendrabu. Tik 1959 rengiamasi statyti kius bendrabučius prie dvi mokyklų. Abudu po 450 m nių. Jie turėtų būti baigti 1960 m.

Lietuvoje nėra įstaigos, ri ruošų mokytojų pra mokyklom rusų kalba. Pa pradėjo reikalauti, kad mok įm institutas steigtų skyrių kiam mokytojam ruošti.

Antras laiškas dėl "Penkių stulpų"

Gerbiamas Redaktorai,

Jūsų anoniminio autoriaus paaiškinimas prie mano laiško išsp. "Darbininko" vasario 25 d. numeryje, yra žurnalistinis šedevriukas — jo pora šimtų žodžių išvengia neatsakę nei į vieną mano konkrečių pareiškimų.

Tiesa, tas paaiškinimas gana įdomiai aptaria "Darbininko" spaudos apžvalgų sudarymo procesą. Išeitų, kad jos gimsta be plano ir kad už jų vienai ar kitai sustatytą totalinį įspūdį, įtaigojamą skaitytojui, re daktacija nesanti atsakinga... Nejaugi?

Kitas grakštus paaiškinimas, jog redakcija prie savo pasta-bų "sudedama klausukus". Bet, mielieji redaktoriai, insinuci-ja visad dengė savo gėdą klausuku — kitai ji nebūtų insinucija.

Jūsų spaudos apžvalga buvo klasiškas "guilt by association" užmetimo pavyzdys: kadangi pora recenzentų pavadinu (redaktacijai nežinomą) dramą pro-bolševikine ir kadangi ameri-kiečių teatralų tarpe esama kul-tūrbolševizmo, (redaktacijai nežinoma) teatro institucijai "kultūrbolševizmas" galėjo būti dramos parinkimo moty-vas. Būsiu labai dėkingas, jei nurodysite man bent vieną rim-tą JAV ar Europos laikraštį,

kuris naudotų tokį metodą sakingą spauda, prieš sta-ma klausukus, patikrina-tas. Faktai buvo "Drb." prieinami. (Apie faktus, apie savo "nuomone" kaip gestijonuoja Jūsų laikraščio aiškinimas, kalbėjau savo žvalgo lipdiny būtu su ves....

Su dideliu malonumu u-rinu "Darbininko" redak-ciną klausukus, patikrina-tas. Faktai buvo "Drb." prieinami. (Apie faktus, apie savo "nuomone" kaip gestijonuoja Jūsų laikraščio aiškinimas, kalbėjau savo žvalgo lipdiny būtu su ves....

(Nukelta į 4 psl.)

YRA KELIAS LIETUVIŲ MUZIKAI TELEVIZIJOJE

SPAUDA

Nepriklausomoje Lietuvoje vasario 25 Algirdas Gustaitis pasakoja, kad vasario 4 buvo nuvykęs Los Angeles į ABC-TP televizijos studiją pas Lawrence Welk, populiarių "šampano muzikos" televizijoje vedėją. Paklaustas, ar jis nesimtu įtraukti į savo muzikos programą ir lietuviškos muzikos, Lawrence Welk mielai sutiko, bet paprašė pristatyti jam lietuviškos muzikos gaidų ar plokštelių. Gustaitis kreipiasi (per laikraštį) į lietuvių muzikus padėti jam suorganizuoti tam reikalui lietuvišką medžiagą.

BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVA AR SU MASKVA?

Sandara vasario 27 vedamajame informuoja apie chigagiskės "Vilnies" pasigyrimą, kad jų koncerte dalyvavo "L. Kapočius, Tarybų Sąjungos ambasados Washingtono II-asis sekretorius". Jis atvežęs "taipgi ir dovanų mūsų menininkams nuo Lietuvos tarybinių menininkų grupių".

Sandara pastebi, kad "menininkų grupės okupuotoje Lietuvoje jokių nuosavybių ir išteklių neturi, nes viskas ten priklauso raudonom režimui... Ką tas 'svečias' atvežė, tai buvo paleckinio režimo atlyginimas, už ištikimą talkininkavimą Lietuvos smaugime".

L. Kapočius yra naujai atkeltas į Sovietų atstovybę Washingtono. Jis, matyt, skirtas varyti propagandai tarp lietuvių, kaip Menšikovas ją varo tarp amerikiečių.

DARBAS, AR KOVA DĖL VALDZIOS?

Naujienose vasario 28 Santaros ir Sviesos skyriuje rašoma apie "Vatikano bylą", tikriaudaromos išvados iš Lietuvos atstovybės prie Vatikano likimo. Viena iš tokių išvadų — kadangi esą "Vatikano byloje iniciatyvą buvo pirmoje eilėje paėmė tautininkų ir liaudininkų žmonės, daugiausia, turbūt, pirmieji", tai "šios iniciatyvos paėmimas be abejo sustiprins jų padėtį lietuvių visuomenėje". Čia ir kita praktiška jau

išvada: klausimas, "ar teisingai daroma atiduodant viso lietuviško darbo vadovavimą lyg iš principo krikščionių demokratų žmonėm (Vlike, Alte, Balfe, Liet. Bendruomenėje ir kt.)... galima netgi kelti klausimą, ar krikščionių demokratų žmonės iš viso yra tinkamiausi mūsų visuomenės vadovai šiuo kritišku tautai metu, ar jie pakankamai pirmon vieton stato... lietuviškos reikalą". Pramatymas ateičiai: "Atrodo, kad tautininkai pradeda susikurti sau pakankamai tvirtą poziciją, kad iš jos būtų galima mesti rimtas iššūkis visuotiniam krikščionių demokratų dominavimui lietuvių visuomenėje".

Tie samprotavimai kaip tik atstovybės likimo proga dėmesio verti nes rodo atgynanti norą diskriminuoti ne individualius veikėjus, bet tam tikras grupes. Diskriminuoti tautiniu atžvilgiu: ar jos pirmon vieton" stato lietuviškos reikalą.

Tie samprotavimai kalba taip pat apie iššūkį prieš "dominavimą". Jei tai turėtų reikšti kovą dėl valdžios, dėl to dominavimo, tai būtų eikvojama vėl energija, kuri taip reikalinga pozityviem darbam.

O rodytųsi taip natūralu reikštis su savom jėgom pozityviai veikime, tada tų darbų vykdytojai savaime ateis ir į gyvenimo priekį, ar jie bus krikščionys demokratai, ar tautininkai ar be jokios etiketės.

Nebe Kaišiadorių?

T. Žiburiuose vasario 12 paskelbtas kan. J. Stankevičiaus kalėdinis sveikinimas "Kauno arkikatedros bazilikos Jankytoms". Sveikinimas pasirašytas šiuo titulu "Dr. J. Stankevičius, Kauno arkivyskupijos ir Vilkaiviškio vyskupijos valdytojas".

T. Žiburių redakcija pastebi: "Šio sveikinimo tekstą esame gavę be jokių paaiškinimų. Įdomu, kad kan. Stankevičiaus titule neminama Kaišiadorių vyskupija".

Kaišiadorių vyskupas yra

VYSK. T. MATULIONIS

vysk. T. Matulionis. Kai bolševikai išvežė vyskupą T. Matulionį, Kaišiadorių vyskupiją valdė kan. Stankevičius. Kai bolševikai vysk. Matulionui leido sugrįžti iš Sibiro, tai betgi ne leido valdyti vyskupijos. Jis buvo prievartai išvežtas ir iš Birštono, kuris yra dar Kaišiadorių vyskupijoje. Jis nukeltas už Kaišiadorių vyskupijos ribų į Seduvą.

SOVIETŲ Sąjungos socialistinė statyba.

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER ... By FRANCISCAN FATHERS ... Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS ... ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Table with subscription rates: Domestic yearly \$6.00, Foreign yearly \$12.00, etc.

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS ... REDAKCIJA: 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLENMORE 6-7281

Kelkite iš slopaus sapno į tikrą gyvenimą!

Kudirkos minėjimas Lietuvoje (3)

Vinco Kudirkos prisiminimas pavergetoje Lietuvoje negalėjo būti atip pravaistas, kad iš tarybinės spaudos neprasiškusių dūriai pačiai tarybinei santvarkai ir lietuvių tautos engėjams.

UZ ŠVIESESNĖ ATEITĮ

K. Korsakas savo žodyje dar iškelia, kad Vincas Kudirka "aistringai nepakędamas carinio despotizmo bei rusifikacinės politikos ano meto Lietuvoje, karštai gindamas engiamos lietuvių tautos nacionalines ir pilietines teises; talentingo poeto, satyriko ir publicisto plunksna keldamas ją į kovą dėl tų teisių ir dėl teisingesnio, šviesesnio ateities gyvenimo.... tikėję, kad tokį gyvenimą lietuvių liaudis gali susikurti kapitalistinės santvarkos pagrindu, buržuazijos viešpatavimo sąlygomis".

Šiuo atžvilgiu dar būdingesni J. Ziugždos žodžiai: "V. Kudirkos eilėraščiuose... įtikinamai skamba tėvynės meilės motyvas, šaukimas į darbą tėvynės gerovei, išaukštinimas tų, kurie aukoja savo gyvybę artimo meilei.... neapykanta, pasmerkimas tironams.... paraginimas ir padrasinimas kovoti su priešu, pasiukojamajai tešiant darbą žuvusiųjų kovoje".

PATYS SAU PER NOSĮ

Tarybinėje spaudoje nebuvo galima vieno dalyko nei iškreipti nei pridengti kokia skraiste — tai Vinco Kudirkos idealizmas. Jisai kone visuotinai pabrėžiamas. J. Lebonka savo strapsnį užbaigia teigimu, kad "lietuvių liaudis... nuosirdžiai gerbia rašytojo šviesų ir taurų atminimą".

ANTAUSIS DIDŽIAM TIRONUI

Keliuose straipsniuose pabrėžtinai buvo cituojamas V. Kudirkos eilėraštis "Ne tas yra didis" (1890). J. Lebonka nurodo, kad tuo eilėraščiu V. Kudirka, "būdamas doras žmogus... reikiškie pagiežą caro tironijai, pritarė demokratijos idealams".

Ne tas yr galingas, kurio galybė

Tik ašarų, kraujo upelių, kurio galią skelbtų griuvėsių daugybė, Sudegintų turtų, žmonių nužudytų.

Žmonių žudymu ir kraujo upeliais labiausiai yra paraudusi sovietinė tiranija. Bet tai nėra dar galybė. Ji supūva kartu su žudikais. Ir čia tarybnėje spaudoje iškeliamas Kudirkos "Tiltas" primena: "daug kojų, kurios mane mindžiojo, supuvo kapuose".

VILNIAUS krašto ūkininkas su žmona savo darželyje caro laikais. Bolševikų laikais jų vaikai ir anūkai suvartį kalchozus.

panorėjo išsižadėti savo gimtosios kalbos ir savo liaudies dėl "trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto".

Taigi, Kudirka kitaip darė, negu dabar bolševikų priekalpos, nuėję su Maskva dar pirmosios bolševikų okupacijos (1940) metais. Jie išėjo prieš Lietuvos liaudį, nes padėjo ją sodinti ir gyvulinius vagonus ir tremti Sibiran mūrčiai.

Vincas Kudirka, anoi J. Ziugždos, "pajuokė inteligentiškųjų veikėjų bailumą ir pasmerkė engėjų savivaliavimą, su siūsių dargi su dėkingumu reikalavimu". Mat, tironus "reikia garbinti, nors jie visiem kenkia" (V. Kudirka). Kokia iro nija, kai J. Ziugžda yra buvęs vienas iš uoliausių Stalino garbintojų ir tebėra šlovingtas naujų Maskvos satrapų! Tartum savo paties apibūdinimui rašo, kad Vinco Kudirkos "pliekianti plunksna pasiekė.... čarinių engėjų tarkininkus.... įvairius vietinius sukčius ir išdavikus—šungalvius" (J. Ziugžda).

Korsakas norėtų nupeikti nepriklausomos Lietuvos laikų, apie kuriuos svajojęs Kudirka, ir tam tikslui iškelia įsigalėjusios "buržuazijos supuvimą". Bet jo žodžiai aštria yla duria tarybinės santvarkos pūlenom, kad jisai tvirtina: išaugo ligi kolosalinto masto įvairių korupcijų, malversacijų aferų ir politinio karjerizmo".

Tai paliudija pati bolševikinė savikritika. Tom suk tybėm visai pritinka suminėti Kudirkos žodžiai: "Yr vyriausias daiktas tasai, Kad delmonas pilnas. Kaip reik sviets prigaudinēt, Kaip kirpt durnių vilnas. Visokie bolševikiniai penkmečiai ar septinmečiai ir per 40 metų nesiliaujantieji tie patys žadiniai, kad vis bus geriau, tik atiduokite "didžiai tėvynei" visą savo prakaitą ir vilnas, yra tasai svieto prigaudinėjimas. Tačiau tokių durnių, kad tuo būdu einama i "komunistinį rojų", jau mažai bėra likę. Tktai tie, kurių "delmonas pilnas", kurie tebesinaudoja ir "aukso trupiniu ir gardžiu šaukstu".

HIMNAS IR KARVELĖLIS Turėdami maskvinius himnus suokti, visi straipsnių autoriai tik apgrai bom praeina pro Vinco Kudirkos sukurtąjį Lietuvos himną. Mat, jame išreikštos pavojingos bolševikam idėjos: Lietuvos praeities galybė ir tautinė vienybė. Apie mūsų senolių tvirtą dvasią ir politinę galybę negirdomis praei nama. Tautinės vienybės idėja išjuokiamą.

Iš tolo pasigirdo daina. Mes sėdėjom po ažuolu, ir lakštingalėlė taip gražiai laktavo. Mes tylyjom — ir jautėm, kad Kudirka tas girdėtas melodijas komponavo savo sieloj.... Bet dėl muzikos mudu kartais ir susiginčydavom; mat, jisai labiausiai mėgo Verdi, o aš, kaip ir daug to laiko jaunuju, buvom galvos netekę dėl Wagnerio. Kartais ponia Kriaučiūnienė kuo nors išgalvodavo Kudirkos nuotaiškai palengvinti, pralinksinti. Žinojau vienas jos eiles. Palaukit....

Jau na katė, pilka katė Juoda uodegą turėjo... Ir ji pasako visą eilėraščių apie pilką katę.

Išvažiuojant Kriaučiūnienė mums davė žemės sauja. Ir dabar ją saugojau. Ir atsidasus ji pridėda: — Žemė iš Lietuvos! Iš Lietuvos ponai Mikkolos dar parsivežė ir kitų atsiminimų — juostų, žiurštų, turi gintaro karolių, kuriuos prieš aštuonerius metus dovanojom kan. A. Sabaliauskas. — Vieną žiurštą dovanojom Sibeliui.

Korsakas ją sudoroja ir pasi juokia, kad Vinco Kudirkos "Tautiška giesmė" buvo buržuazijos pasiimta tautos himnu. O buržuazijos "pabaisą" jis mato visame nepriklausomos Lietuvos gyvenime, kuriame vis dėlto gyveno socialai su savo "proletarinėm idėjom". Kiek švelniau pro Lietuvos himną praeina G. Adomaitis. "Labai įdomus, parašytas ryšium su Varpo dešimtmečiu, V. Kudirkos eilėraštis "Tautiška giesmė".... duodant tartum kokią programą nacionaliniam judėjimui".

Nacionalinis judėjimas tarybinėje santvarkoje reiškia logišką, jei tai nėra rusiškas judėjimas. Jisai ir bolševikinėje tvarkoje yra stipriai nacionalinis. Kodėl negali būti toks pats lietuviškas? Ir jis yra — tasai tautinis judėjimas, kuriam ne tikta programa, bet ir inspiraciją duoda Lietuvos himno giedojimas sunkiausiomis prievartos sąlygomis. Jis primena tėvynės meilę.

Nekaltesnė laikoma liaudies daina "Karvelėli mėlynasai". J. Lebonka rašo, kad toji daina, kurią sukūrė Vincas Kudirka, panaudodamas lietuvių liaudies dainų motyvus, ir kurią harmonizavo Česlovas Sasnauskas, "dabar yra viena populiariausių mūsų jaunimo dainų meilės motyvais".

Vertas dėmesio šis faktas, kai žinome, kad toje dainoje prašoma karvelėli kirsti į tolimą šalėle.... Tai tėvynė. Jos didis slėgimas ir jos pasiilgimas daro tą dainą populiariausią. Į plėšinius nutremtas jaunimas ilgisi savo krašto, kaip jo ilgėjosi lietuviai bėgliai, kurie buvo atsiradę Rusijoje pirmojo Didžiojo karo metu. Tada visi tą dainą plačiai dainavo.

Po pirmojo Didžiojo karo Lietuva atsikėlė nepriklausoma: ji buvo ilgesio išdainuota. Atsikels laisvam gyvenimui ir po dabarties slogaus sapno. Lietuvių širdis giliai siekia iš E. Mieželaičio lūpų išsprūdes parafrazuotas Varpo šauksmas: "Kelkite iš slopaus sapno į tikrą gyvenimą!" S. Suž.

KATALIKAI PROTESTUOJA PRIEŠ KOMUNIZMO PROPAGANDĄ VIENOJE

Austrijos sostinėje Vienoje katalikai studentai ir šiaip jaunimo organizacijos kovo 7 surėngė tylos eiseną prieš septintą komunistinio jaunimo festivalį, kuris rengiamas liepos mėn. Vienoje. Tokios milžiniškos demonstracijos Viena po karo nebuvo mačiusi. Tai buvė protestas ir prieš pačią Austrijos vyriausybę, kuri davė leidimą tam festivaliui, aiškindama si Austrijos neutralumą.

Sukruskim paremti savąjį laikraštį

Darbininko administracija ši mėnesį kreipiasi į laikraščio skaitytojus su dviem prašymais: prašo atsilyginti už prenumeratą, nepalikti skoloje, ir taip pat prašo padėti surasti naujų skaitytojų.

Atsilyginant už laikraštį laikui, jam daug padedama. Atkrinta nereikalingas triušas raginimam ir pašto išlaidos, Gal ir atrodo, kad jos nedidelės prie vieno laiškelio, bet kai su sidaro jų krūva, tai geroka suma nusirašo nuo prenumeratos pajamų. Vėluojantieji atsilyginti už laikraštį savo nuožūra prenumeratą sumažina. O toji prenumerata ir taip nedidelė. Kai už Darbininką buvo mokama 5 doleriai prieš daugiau kaip 10 metų, tai šiandien toji penkinė savo verte yra per pusę sumažėjusi, o uždarbiai dvigubai pakilę. Tuo tarpu Darbininko prenumerata tik vienu doleriu pakelta. Kai laikui nesumokama, ir tas doleris dar numušamas.

Atsilyginimas turi ir moralinę reikšmę. Kai ką nors gaudame, turime ir atsilyginti. Šiuo atžvilgiu lietuviai nėra per daug rūpestingi, ypač spaudos ir organizacijų reikalams. Prenumerata ir organizacijų mokesčiai, atrodo, nesaisto. O iš tikrųjų tuo būdu parodoma, kiek savo paties išpareigojimai vykdomi. Tai parodo taip pat mūsų nusistatymą, drausmingumą ir visuomeninį susipratimą.

★

Antras leidėjų ir redaktorių prašymas yra žymiai didesnis: Darbininko skaitytojai prašomi pasiūlyti laikraštį kitiem ir prikalbinti užsisakyti. Administracija tam tikslui kovo mėnesį daro nuolaidą: naujiem pronomeratom laikraštis visus metus bus siuntinėjamas už 5 dolerius. Žinant dabartines spaudos sąlygas, dar bo ir popieriaus bei kitų spausdinimo reikmenų pabrangimą, Katalikiškas laikraštis turi dar specialius uždavinius, kurių nesiima ir negali atlikti liberalinis ar socialistinis, kad ir lietuviškas. Tikėjimas mums tiek pat brangus, kaip ir tautybė. Abu jie mezgasi ir vienas antrą remia. Amerikoje žinome, kad lietuviybė ten neatsilaikė, kur neįsikūrė ar neišilaukė parapija. Tik parapijų aplinkoje išsilaiko ir tie lietuviški laikraščiai, kurie tikėjimą ir Kristų apdrabsto. Mūsų pareiga išlaikyti pagarbą ir Dievui ir Tėvynei. Toks yra ir Darbininko siekimas.

Lietuviai pranciškonai, kurie tiek daug širdies, triušo ir aukos deda, kad spausdintą lietuvišką žodį išlaikytų, tikisi, kad Darbininko skaitytojai jų darbą įvertina ir jų prašymui daugiau atsilieps.

MAILA TALVIO ir VINCAS KUDIRKA

Suomių rašytoa Maila Talvio (gimusi 1871, mirusi 1951) su savo vyru kalbininku prof. J. Mikkala 1894 pirmą kartą lankėsi Lietuvoje. Apsigyvenę Plokščiuose, prie Nemuno, mokėsi lietuvių kalbos. Ten susipažino su dr. Vinco Kudirka. Tuo metu Kudirka dažnai atvykdavo pas teisėją Petrą Kriaučiūną, buvusį Marijampolės gimnazijos lietuvių kalbos mokytoją, ir ten taisydavo savo sveikatą. Maila Talvio turėjo progos iš arčiau pažinti V. Kudirką, nes dvi vasaras iš eilės lankėsi Plokščiuose. Vėliau, 1907-1908 m., ji parašė savo atsiminimus.

Atsiminimai labai nuotaikingi, gražiai pavaizduoja patį šeiminišką Petrą Kriaučiūną ir dr. Vincą Kudirką, o taip pat vasaros gamtą Lietuvoje. Aprašomas ir Vinco Kudirkos suėmimas, kurį išgyveno pati Maila Talvio.

fosoriaus Mikkolos šeima. Čia bemaž tylu: tik retkarčiais pravažiuoja automobilis ar praeina suomė. Anapus medžių išsisi nematoma jūra — ir mes jaučiam tylių jos alsavimą. O lėta šiaurės saulė pro šakas kloja spindulius ant žemės — ir tartum būtų šventė, polsio ir nieko neveikimo diena.

Ant marių kranto erdvus sodas, — ir jame nė gyvos dvasios. Pirmiausia pasirodo didelis šuva ir laikiai mus stebi. Kol atėjusi tarnaitė rakina vartus, mes galvojame, kad smalsuoliams ne taip lengva patekti į jaukius Maila Talvio, pro fosoriaus Mikkolos žmonos, sodus ar svečiuotis po jo stogą. Ten, ant smėlėto tako, matom ir mus artėjant moterį. Jos plaukai tamsūs, o akys taip giedriai mėlynos. Mes jai sakomės iš Lietuvos krašto, kur ji pati prieš keturiasdešimt metų yra viešėjusi prie gražių, Nemuno krantų, ūmai josios akys nusitemba; ji žiūri į mus, lyg dar ko nesuvokdama. Josios rankos skėstelia, lyg netikėtą žinią išgirdus, ir štai mes savo ruožtu nustumam, kad Maila Talvio į mus prabyla lietuviškai: — Mielai, mieli svetelėjai!...

Ir ji vis dar kartoja: — Iš Lietuvos! — Iš kur, ponai, mokat lietuviškai? — O tada, kai su vyru Plokščiuose gyvenom.... Bet dabar jau sunku man prisiminti....

Ji vedasi mus į vilą, o iš šono lydi mus pastikęs šuva. Lėtai čilba paukštytės šakose. Kambaryje žiūrim į paveikslus, ir garsiausio jų rašytojo A. Kivi statulą, į to Kivi, kuris lig gyvas buvo nežinomas, net atvaizdo kito nepaliko, išskyrus mirties patale jau padarytaj....

Maila Talvio (jos vyro nėra namie — automobiliu prieš porą dienų iškeliauvo į Suomijos gilumą) mums kalba apie tuos rašytojus, kurie yra čia buvę ar drauge net pašė savo kūrinių korektūras, pasakoja apie gerus savo pažįstamus — ir iš pastarųjų daugelio jau nėra žemėj. Seniai nėra ir mūsų tautiečio Vinco Kudirkos, kuris a nais laikais panemunėse viešėjusiems Suomijos svečiams paliko nenykstančius atsiminimus. Ir rašytoja pasiremia ant stalo, tartum išsiūri ir kažką tolybėje prieš save ir susigraudinus sako mums: — Ak, Kudirkos niekaip,

niekaip negaliu užmiršti. Aš jį kaip dabar matau: šviesios akys, gražios, amžinai liūdnos. Visados buvo dailiai apsitaisęs Nors pinigų mažai turėjo, bet pirkdavo tik gerus ir brangius daiktus: šilkiniai, gelsvi marškiniai, šviesi skrybėlė, gražus kaklaraištis. Visi jį mylėjo. Kai miėtės jam nešdavo kiaušinių ir kitų dalykų. Bet jis buvo ligonis. Jau tada turėjo veidus tokius skaisčiai raudonus — tai džiovos ženklas. Draugystė būdavo linksmas. Jis nenorėjo, kad kiti su juo kentėtų. Tada aš nesupratau, bet dabar man aišku, kiek jis kentėjo. Jis žinojo, kad neilgai gyvens. Tačiau to neparodė. Ir mėgo juokauti, paerzinti. Vis klausdavo apie jaunesnįjį mano seserį, sakėsi — kai ji paauš, tai atvažiuos pas jį, ir pasiuntė jai virimo knygą — juokams.

Maila Talvio valandėlė susimąsto: — Kai dabar išvystu lietuvi, rodos, kad ir Kudirką tuoj pamatysiu čia gatve einant. Ir vėl ji kalba apie senas, gražias dienas tenai, prie ramiai sruvenančio Nemuno: — Buvo vasara, rugiapiūtė.

Iš tolo pasigirdo daina. Mes sėdėjom po ažuolu, ir lakštingalėlė taip gražiai laktavo. Mes tylyjom — ir jautėm, kad Kudirka tas girdėtas melodijas komponavo savo sieloj....

Ir stengiasi atsiminti ir pasakui deklamuoja: Jau na katė, pilka katė Juoda uodegą turėjo... Ir ji pasako visą eilėraščių apie pilką katę.

Išvažiuojant Kriaučiūnienė mums davė žemės sauja. Ir dabar ją saugojau. Ir atsidasus ji pridėda: — Žemė iš Lietuvos!

Iš Lietuvos ponai Mikkolos dar parsivežė ir kitų atsiminimų — juostų, žiurštų, turi gintaro karolių, kuriuos prieš aštuonerius metus dovanojom kan. A. Sabaliauskas. — Vieną žiurštą dovanojom Sibeliui.

— O kaip ten atsitiko.... Sako, kad Sillanpaa turėjo gauti Nobelio premiją? (bus daugiau)

Visa tai verčia kreiptis į jus, brangūs lietuviai

Pranciškonų gimnazija Kennebunkport, Maine

Visiems yra žinoma pranciškonų veikla JAV ir Kanadoje, jų misijos, spaudos darbai, pastoracija parapijose ir jaunimo auklėjimas stovyklose. Visam šiam darbu atlikti reikalinga nemaža žmonių, o lietuvių pranciškonų skaičius nėra didelis. Mažėjant lietuviškam susipratimui, vis mažiau lietuvių ateivių vaikai stoja į lietuviškus vienuolynus. "Pjūtis didelė, o darbininkų mažai". Kas tada ateityje nuveiks tuos darbus? Kas grįš, seniesiems išmirus, į išlaisvintą tėvynę atgaivinti pranciškonų provincijos?

Siems klausimams atsakymo beiškant ir kilo mintis kurti šv. Antano gimnaziją Kennebunkport, Me., ir lengvomis sąlygomis priimti lietuvių vaikus, kad iš jų galėtume išauklėti jaunų pranciškonų ir paruošti susipratusių lietuvių katalikų. Ši gimnazija jau veikia treji metai. Praeitų metų rudenį ji persikėlė į naujas patalpas.

Iš čia jau paaikėja ir pagrindinis šv. Antano gimnazijos tikslas; būtent, auklėti lietuvių kilmės jaunuolius, ruošiant juos būsimaisiais pranciškonais misijonieriais. Suprantama, kad tokio amžiaus berniukai, vos baigę pradžios mokyklą, dar negali turėti aiškaus pašaukimo į kunigus vienuolius dėl to iš stojančių į šią mokyklą reikalaujama, kad jie nors turėtų palinkimą į dvasinį luomą ir pasiduootų ta kryptimi auklėjami. Savaime suprantama, kad jie nevisi ir bus pranciškonai, bet išėję gimnazijos kursą su lietuvių kalba, geografija, Lietuvos istorija ir literatūra, jie ne tik bus tinkamai paruošti į kolegijas ir universitetus, bet, įsigiję visą lietuviškas dalykų pažinimą bus taip pat ir susipratę lietuviai.

Priėmimo sąlygos
Norintieji stoti į pranciškonų gimnaziją Kennebunkport, Me., turi būti gerai pažymiais baigę pradžios mokyklą, pavyzdinai ir gražaus elgesio berniukai. Jie turi paduoti rektoriumi prašymą, atsiųsti klebono duotus savo krikšto ir tėvų jungtųjų metrikas, sutvirtinti mo sakramento pažymėjimą, pradžios mokyklos baigimo atestatą su visų išėtų dalykų pažymiais ir sveikatos liudijimą. Jei mokiniai norėtų stoti iš kitų gimnazijų į aukštesnias klases, jie turi pristatyti tų mokyklų pažymėjimus.

Mokėstis už mokslą, bendrą butį ir maistą tik \$400.00 metams. Susitarus su gimnazijos vadovybe, ši mokėstis galima mokėti ir dalimis. Neturintį gabūs mokiniai, nori būti pranciškonais, gali būti ir visai nuo mokėsties už mokslą atleidžiami.

Dėstomieji dalykai, teisės ir mokytojai
Nuo ateinančio rudens jau

veiks visos keturios gimnazijos klasės, dėl to norintieji galės stoti ir iš kitų gimnazijų į visas klases. Šv. Antano gimnazija nuo pirmųjų savo veikimo metų turi visas Maine valstybės High School tieses. Joje moko kvalifikuoti mokytojai pranciškonai.

Keturių metų bėgyje išeinami sekantieji dalykai: Lietuvių kalba, (gramatika, sintaksė, literatūros teorija), lietuvių literatūra, Lietuvos geografija ir istorija, anglų, lotynų, graikų ir vokiečių kalbos, algebra, geometrija, biologija, fizika, chemija, JAV ir pasaulinė istorija, visuomenės mokslas, tikyba, muzika, sportas ir pranciškonų ordino dvasios pažinimas.

Lavinimosi būreliai
Visi gimnazijos mokiniai pratinami savarankiškai reikš-

ti savo visuomeninius, literatūrinius ir meninius gabumus; dėl to čia veikia lavinimosi būreliai, ateitininkų ir skautų kuopos ir tretininkų kongregacija.

Ivairiomis progomis ruošiami minėjimai, kuriuose patys moksleiviai skaito savo parašytus referatus, noveles, vaizdelius, pratinasi kalbėti ir sako eilėrašius. Šiais mokslo metais jau buvo surengti Kristaus Karaliaus, Marijos jubilėjinių metų ir Vasa. 16 minėjimai. Dabar dar ruošiamasi šv. Kazimiero ir Motinos dienos minėjimams ir ateitininkų šventei.

Lietuviškos visuominės pagalba

Kuriant šią gimnaziją ir stant jos pastatus, buvo kreiptasi į lietuvišką visuomenę prašant moralinės ir medžiaginės paramos. Lietuviškoji spauda

gražiai apie šį sumanymą atsiliepė, ir daugelis susipratusių lietuvių tėvų jau primaisiais mokslo metais leido savo vaikus į šv. Antano gimnaziją.

Sia proga noriu ne tik padėkoti visiems geradariams už paramą šią gimnaziją kuriant, bet ir išreikšti susirūpinimą dėl jos ateities. Kad ši pranciškonų gimnazija išsilaikytų ir išliktų lietuviška, mums reikia dviejų dalykų: **kad ji turėtų pakankamai mokinių**, (jie turi būti tik lietuviai ar bent lietuvių kilmės), ir **kad ji turėtų lėšų išlaikymo išlaidoms padengti**. Kad turėtume pakankamai mokinių, lietuviai tėvai turi siųsti savo vaikus į šią mokyklą ir leisti juos auklėti lietuviškoje katalikiškoje dvasioje, o vėliau, jei Dievas juos šauks, leisti jiems stoti ir į pranciškonus.

Gimnazijai reikia ir toliau materialinės pagalbos iš šalies,

nes mokinių atlyginimas už mokslą ir išlaikymą nedidelis, tik \$400.00 metams, dėl to gimnazijos išlaikymas iš šių pajamų ne įmanomas. Be to, ne visi gimnazijos pastatai dar baigti. Dar trūksta koplyčios ir sporto salės. Stant šiuos moderniškus pastatus, buvo užtrauktą didelė paskola.

Visa tai verčia mus kreiptis į jus, brangūs lietuviai, prašant aukų, testamentinių užrašų, arba nors paskolos lengvomis sąlygomis. Jūs žinote, kad mes beveik išimtinai dirbame tik lietuvių tarpe, savo vienuolija, savo gimnazija, savo parapijas, leidžiamą spaudą ir visas kitas įstaigas norime išlaikyti grynai lietuviškas, o tai negalėsiu padaryti neturėdami prieauglio ir jūsų medžiaginės paramos. Visa, ką mes darome, darome pasitikėdami Dievo Apvaizda ir jūsų širdžių dosnumu. Iki šiol Dievas ir geri žmonės mūsų neapleis. Tikimės, kad ir toliau neapleis.

**Tėvas Viktoras Gidžiūnas, OFM
Gimnazijos Rektorius
Kennebunkport, Maine**

ŠV. ANTANO gimnazijos auklėtiniai vienuolyno koplyčioje Kennebunkport, Maine.

MANE PO MIRTIES GERIAUSIAI ATSIMINSITE, JEI GELBĖSITE LIETUVĄ

Tos gelbėtojos vardas — Biruta

Ikyri ta Biruta. Varsto ir virsto Balfu duris. Mūsų darbo vieta jai parodė kun. V. Martinkus, Balfu direktorius. Susitiko ją siuntinių agenturoje.

Birutos tėvelis labai seniai atvyko į JAV, bene iš Džukijos, kuri pasižymi romantika ir svaja. Tėvelis visą amžių svajojo, kaip lieti praktiškai Amerikoje, duoti derlių — pagalbą Lietuvai. Birutos tėvelis mirė. Paskutiniai jo žodžiai savo vaikam — Vytautui, Algirdui, Aldonai ir Birutai — buvo tokie:

"Mane po mirties geriausiai atsiminsite, jei gelbėsite Lietuvai".
Birutai pradėjo sapnotis

Lietuvos kančios, jos ašaros ir kraujas. Biruta negali užmigti. Komunistai jai vaidenasi baisiais slibiniais, drakonais. Ji pradeda dairytis, vaikščioti ir agentūras, atranda Balfu centrą ir sako:

"Nusiųskite vaistų, parašykite gražų lietuvišką laiškelį, tegul nežino, kad aš lietuviškai nesuskubau gerai išmokti.
Vėl ateina. "Ar negalite nusiųsti mano vienai giminaitei pateltį? Nusiųskite vaistų nuo užgiuos". Neprašo, kad Balfas savo surinktas centais mokėtų. Ne. Pati sukrapšto, padeda

reikiama sumą pinigų ir dar pridėdą daugiau prašydama:
"Va, čia kas viršaus, nusiųskite tiems, kuriems niekas nesiuonia".
Biruta ir vėl Balfu centre: "Sapnavau, kad tėvelis atėjo, paglostė mane, pagyrė ir sakė, kad jam kapuose lengviau, kai mato, kad vaikai atlieka jo nesuskubtus nudirbti darbus Lietuvai."

Manytumėi, kad ta Biruta turtinga. Ne! Ji medicinos studentė, gyvena New Yorke. Jokio turto po tėvo mirties neliko

— tik įpareigojimai.
Manai, kad ji moka lietuviškai? Ne! Balfu galima susikalbėti, bet Biruta pasigyrė, kad ilgai ji mūsų nevalgys; ji pradėjo mokintis lietuvių kalbos Fordhamo universitete.

Balfas ieško daugiau tokių Birutų. Geras jų būrys turėtų būti Pensilvanijos slėniuose. Naujosios Anglijos ūkiuose, vidurio Amerikos platumose. Birutų, Onučių, Marijų, kurių tėveliai kapuose, bet kurių kraujas ir siela iš Lietuvos.

Oi verkia, dejuoja pavergta tėvynė, pagalbos ir laisvės laukdama!

K.L.J.

MIUNCHENO LIETUVIAI MINĖJO VASARIO 16

PLB Miuncheno apylinkė Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį paminėjo vasario 22. Minėjimas pradėtas 10 val. ryte katalikų pamaldomis, kurias atliko kun. dr. J. Avižta lietuvių kolonijoje Ludwigsfelde. Po pietų ten pat, Miuncheno apylinkės lietuviams gausiai dalyvaujant, vyko iškilmingas minėjimo aktas. Jį atidarė PLB Miuncheno apyl. pirmininkas kun. J. Tautkevičius, trumpu žodžiu apibūdindamas Vasario 16 paskelbimo aplinkybes, reikšmę bei pasekmes lietuvių tautai ir dabartinę Lietuvos būklę, drauge skatindamas tautiečius išverti tą sunkų baridymą ir semtis jėgų iš Lietuvos praeities.

Tolimesnėje programoje, visiems minėjimo dalyviams atsisojus, A. Brakauskas perskaitė Lietuvos Nepriklausomybės

paskelbimo aktą ir visi drauge sugiedojo Lietuvos himną.

Minėjimui skirtą paskaitą skaitė dr. V. Dambra. Prelegentas trumpai peržvelgė Lietuva praeitį, sovietiškos spaudos citatomis pavaizdavo, kokiu nepaprastu mastu sovietai alina, prievatauja ir naikina tautą. Tačiau rezistencinė dvas krašte esanti gyva ir net stiprėjanti. Stiprėja ir visoje Sovietijoje. Ir mes, gyveną laisvose Vakaruose, turime atlikti savo uždavinius, neprarasti vilties belaukiant laisvės dienų Lietuvai.

Tolimesnėje programoje vyko tylosios visuomeninės Alinos Grinienės paruošta meninė programėlė, kurios metu maži vaikučiai pavaizdavo "Traukinuką į tėvynę" stud. K. Žemaitis paskaitė J. Sakalausko eilėraščių "Negrįžta seserė" o Julija Vyšniauskaitė ir Gred-

rė Labanauskaitė meniškai padeklamavo Maironio "Vakarą ant Keurių Kontonų ežero".

Meninės programos metu savotišką staigmeną, mielą nuo taiką ir drauge minėjimui ypatingą prasmę suteikė visai neseniai iš Lietuvos atvykęs lietuvis, išgyvenęs ir Sibiro tremtį, kurs papasakojo savo išpūdžius iš dabartinio gyvenimo Lietuvoje ir Sibire. Tuo būdu šio minėjimo dalyviai savo mintimis drauge skrajojo po Lietuvą, savo tėviškus laukus ir Sibiro tremtį, visur matydami kenčiančius, tačiau nepalūžtančius savo brolius.

Minėjimas baigtas Alinos Grinienės sukurtu ir paruoštu montažu "Nepriklausomybės vizija", kurį pasigėrėtina išpildė Z. Pauliukevičienė, A. Grinienė, P. Cesiūnas, H. Meijeris ir A. Brakauskas. (Eli).

Antras laiškas dėl "Penkių stulpų"

(atkelta iš 2 p.)

nų atžvilgiu, jaučiuosi padaręs paslaugą ir jam ir laikraščiu. Neabejoju, kad šis "Darbininko" styselėjimas yra atsitiktinis, nes man žinoma jo leidėjų šviesi ir atsakinga pažūra ir spaudos vaidmenį.

Dar sykį kreipdamasis į Jūsų redaguojamo laikraščio skilčių svetingumą, lieku Jūsų

A. Landsbergis

Redakcijos atsakymas. — Autorius pirmame mūsų atsakyme pasigedo faktų. Jei toks noras, malonu jį patenkinti ir faktus paryškinti.

1. Drauge buvo pareikšta, kad "Penki stulpai" netinka lietuviškai scenai; Dirvoje buvo pareikšta, kad tas veikalas galėtų tiktai bolševikinei Vihniaus scenai. Abiejų motyvus: veikalas nuvainikuoja partizanų sąjūdį.

2. Darbininkas, pacitavęs tuos laikraščius pasisakymus, iškėlė klausimą: "ar pats veikalas taip suniekina partizanų legendą, ar taip prineša autorius, ar taip priėmė žiūrėtojas" (taigi ir recenzentas).

3. Darbininkas, suminėjęs dar Dirvos žinią apie parinktą amerikiečių aktorijų klubui to paties veikalo, kuris laikraščio buvo įvertintas tinkaš bolševikinei scenai, vėl iškėlė klausimą: ar tai "nulėmė meninė vertė, ar teatrų tarpe išplitęs kulturbolševizmo pomėgis".

Tie faktai rodo, kad redakcija savo nuomonės nesakė nei apie veikalą, nei apie aktorius, nei apie recenzentus bei žiūrėtojus, tiktai už laikraščius nurodomą partizanų sąjūdžio suniekinimą atsakomybę išskyrė ir tris galimybes.

Gerdama ir lietuvišką kūrį bą ir nemažiau partizanų sąjūdį, redakcija turėjo pagrindo iškelti klausimus, kurie nuosekliai plaukė iš anų spaudos atsiliepimų. Paties veikalo išsaremtinimas yra jau kitas reikalas.

4. Kiti faktai yra paties autoriaus — tai jo atsakymai. Ne buvo tekę pastebėti atsakymo tiem laikraščiam, kurie atsakomybę skyrė veikalui už partizanų sąjūdžio suniekinimą, bet atsakymai tuoju atėjo Darbininkui, kuris tą atsakomybę išskyrė net ir tris galimybes. Darbininko redakcija priima su patitenkinimu patį atsakymą, kiek jis paaikšina "Penkių stulpų" charakterį. Palieka tačiau be vertinimo tuos autoriaus "išibėgėjimus", kuriuose jisai paties jau klausimo jaučiasi įžeistas už save ir už savo veikalo aktorijų klubą, kad ima grąsinti "amerikiniu teisiu ekspertu", reikalauti atsiprašymo. Praėjusį kartą nurodėme, kaip mes tuos "išibėgėjimus" suprantame. Tebus dabar leista dar šį tą pridėti.

5. Kada autorius kaltina Darbininko redakciją "šmoningų faktų iškraipymu", "smeižimu" "insinuacijom", etikos nesilaikymu, atrodo, kad insinuacija yra tik tada, kai ją vartoja kitas, bet kai ją vartoja pats autorius, ji taip nesivadina. Be jokios "insinuacijos" autorius redakcijos paaikšinimą gali vadinti anoniminiu ir pabrėžti tiktai laikraščio leidėjų "šviesią ir atsakingą pažūrą" ir spaudos

vaidmenį". Vadinas, pati Darbininko redakcija tai jau kitokia — "slystelėjanti".

Taip pat, kai autorius kaltina redakciją, kad ji savo "apžvalgos lipdny" specialiai varda "neatsitiktinio atsitiktinumo" šalia informacijos apie jo veikalo pastatymo recenzijas pridėjo ir informaciją apie vieną kuris "nuėjo į Maskvą" tai autoriumi valia manyti, kad jisai yra viso to paslapio centre ir visos žinios tik apie jį sukasi

6. Pirmasis autoriaus laiškas buvo rašytas tą pačią dieną, kada pasirodė Darbininkas su spaudos apžvalga apie "Penki stulpus". Tą pačią dieną autorius sakėsi tarėsis su "teisininku ekspertu" ir dėl buvusių ir dėl būsimų dar "nepagrįstų kaltinimų" ir "insinuacijų". Be antrasis laiškas, praėjus kelionai dienoms, redakciją pasiekė jau kitokios nuotaikos. Gal būtų, autorius atsisakytų ir nuo pamokymų apie žurnalistinę etiką bei techniką, praėjus dar dešimiam laiko tarpui. Laiko perspektyvoje gal būtų aiškėtų, kas asmens etika nedidėja nuo to, kad jos stoka kam kitam prikišama.

7. Autorius laišką baigia grūžu priminimu, kad padaręs laiško raščiui paslaugą. Laikraščis gali jaustis taip pat padaręs paslaugą būsiamiems rašytojų būro grafam, kurie turės kiek spausdinti medžiagos.

Tik vienas klausimas lieka neaiškus: ar ir šį Darbininko redakcijos paaikšinimą autoriaus laikys "anoniminio autoriaus"

NEMALONI RIKTA

Darbininko praėjusiame mėnyje, kovo 6, buvo pasakytas Tėvo A. Bernatonio atsisakymo ir padėkos laiškas Amerikos lietuviams. Rinkėjas pats vieną sakinį praško, o korektoriaus, nelygindamas su tekstu to nepastebėjo.

Tėvo A. Bernatonio laiško prisiųstam redakcijai, pilnai sakiny buvo toks: "Daug liūkos ir kunigiškos meilės ko man patirti iš garbingų lietuvių prelatų bei kunigų iš Balfu pirmininko kan. K. Končiū. Balfu reikalų vedė kun. Jankaus". Juodai mūsų brauktieji žodžiai berenkant buvo praleisti.

Nuosirdžiai atsiprašome tų laiško autorių T.A. Bernatoni ir Balfu pirmininką K. Končiū.

Darbininko Redakcija

Stephen Bredes

ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APlegatė 7-7083

TAISO

televizija, radija, patefonas
Jrengia Hi-Fi
BARZDUKAS ir ZUBERIS
273 Chestnut Street,
Kearny, N. J. Tel. WY 1-4
174 Nutley Avenue
Nutley, N. J. Tel. NU 2-1

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

SAV. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street
Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 7-2155
Resid. Illinois 8-7116

Lietuvos Atsiminimų
RADIO VILNIAUS
JAVIŠKAS METUS DAINOMIS
MUSIKAI LIETUVIŠKŲ ŽODŽIŲ
PRIMĖNA DIDŽIOJO NEW YORKO
NEW JERSEY IR CONNECTICUT
LIETUVIAMS NURYŠIA
MUSI TEVI KRASIA
SEŠTADIENIAIS nuo 4:00 iki 5:00
1330 K.L.
97.9 meg. FM
slobis WEVD
DIREKTORIUS JOKUBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE N. J.
WAVERLY 6-3325

Močiute, aš tave nuvešiu Lietuvon ant tanko

Svečiuos pas senutę Šalkauskienę

Telefonu paskambinai į Šalkauskų namus Piettsburghe ir paklausiau, ar leistų pakalbinti jų senele. Sūnus Stasys maloniai pakvietė. Dukters Aleksandro prašiau pasakyti senuitei nebijoti. "Mama tiktai daktaro bijo". Pasijuoškė. Ten pat gyvena anūkė Rauda, kitą rudinį pradėsianti gailestingosios serės kursus, ir jos tėvo brolis Aleksandras. Penkiese. Iš Vokietijos 1949 atvykę į Ameriką ateiviai. Kiti 3 šeimos nariai tragiškai žuvo.

Zilo plauko dar mažė
Svečių kambaryj pas Šalkauskus mudvi su senele palikom vienos. Ji — pasipuošusi balto šilko skarele. Kukli, lengvai graudenosi, ir pasipurtydama skundėsi, kad šalta. Jau sulaukusi 82 metų, o žilo plauko dar mažė. Lietuvoje visą amžių praleido Šalkauose, prie Latvijos, ir latviškai tebekalbanti. Prašiau kad latviškai sukalbėtų poteterius.

Sutvirtinimo sakramento (dir mavonės) neatšimenu, sako, nes prieš rusų vyskupas retai pasirodydavo; tik tiek, kad tokią dieną daug žmonių baltuose rūbuose bėginėjo. Moki nusi namie iš vienos knygelės — skaityti, rašyti ir katekizmo. Senelė aiškino, kad toj knygelėj viena žodžių eilutė bu vo "druko", o kita — ranka rašyta. Rodos, sako, vyskupo A. Baranausko išleista.

Urednikai atvažiuoja
Tiesa, prisiminė Šalkauskienė, mūsų kaime buvo lietuviška mokykla, kur susirinkdavo apie 30 vaikų slapta. Vienas mokiny s turėdavo prie lango sėdėti sargyboje. Kai tik išgirdavo atvažiuojančių rusų uredininkų skambutį, visi per duris per langus — slėptis. Vieną kartą pagavo. Uredininkai, nutildę skambutį, netikėtai mokykloje pasirodė. Kiekviena šeima už savo vaikus turėjo sumokėti 25 rublius. Didelis pinigais vargingiems žmonėms. Už uot mokyklai, tėvai kai kada pasirinkdavo 15 parų valsčiuje veltui tarnauti. Grįždavo į namus išalkę, nuvargė.
—Mama, ar atsiėmė savo vestuves? Ar reikėjo piršlių?
—paklausiau.
Senelė nekantriai ranka numojo. Kaimynuose piršlių nereikėjo. Susipratau.
— O kazokai, ar kratydavo jūsų namus?
Šaknyuose nebūdavo kratų, bet kaimynai, grįždami iš Tel-

sių ar prie Kražių, pasakodavo, kad ten matydavę rusus su armotom. Kaimynai iš Telsių mums lietuvišką kalendorių parveždavo. Šiurpulys vėl sukratė senele.

Seniau gavėnioje ir Velykose
Man vis įdomu stebėti senųjų lietuvių tikybines ir liturgines praktikas, tad klausiau senelės apie šventes Lietuvoj. Per Kalėdas, sako, netaip jau žmonės graudenosi, bet Velykos tai labai didelė šventė. Didžioj savaitėj nuė trečiadienio iki sekmadienio žmonės rinkdavosi į bažnyčią iš kaimų ir miestelių. Jei ne bažnyčioj, tai kaimo pirkiose susirinkdavo po keletą šeimų kalvorių giedoti. Netikinaudavę, bet ir vaikai pasinaudavę: ką tėvai, tai ir vaikai valgė, ar nevalgė.

SENUTE valo sniega

O ką per gavėnią valgydavot?
Pieno iš kanapių arba aguonų grūdų, duonos, sūrio. Karvės pieno nebuvo valia.
Bet karvės vistik reikėjo melžti. Ką darėte su pienu?
Netiek tebdavo tų karvių prie rusų, nei pieno.
Kad šaltis vel Šalkauskienės sengalvės nesupurtyt, leidau pasislėsti.

Vaišėm —knogos
Virtuvėje duktelė Aleksandra

tiesė stalą seseles vaišinti. Ji siuvėja Pittsburghe. Lietuvoje baigė žemės ūkio ir namų ruošos mokslus Valakuose. Brolis Aleksandras ieškojo senuitės fotografijos. Stasys vartė mano atneštą knygą — Rašitiko, "Kovose dėl Lietuvos." Abu broliai dirba prie namų statybų. Dukrelei Raudai parūpinau keletą kopijų "Ateitis" iš vienuolyno knygyno.

Stasys Šalkauskas buvo mokytojas Giedraičiuose. Vėliau Karo mokykloje pasiekė lietuviškos kalbos ir tarnavo 6 pulke po gen. Rėklaičių. Lietuva apėjo 1944, rusų frontui esant tik už 40 mylių prie Jonišio. Iš Lietuvos į Dancigą kelionė truko 36 dienas.

— Kaip keliaavote? — klausiau.

Pasirodė, kad patiems vokiečiams patvarkant, susidarė 700 vežimų kolona, iš 3,000 lietuvių. Buvo kunigų ir daktarų. Pasiilsėti sustojė prie Vislos. Čia atsitiko nelaimė. Besimau-dydamas paskendo Šalkausko brolis Leonas. Visa šeima atsiliko nuo kolonos 3 dienom, kol žvejai surado lavoną ir palaidojo. Dancige, lietuviai padavė arklius lenkams, ir traukiniu pasiekė Wismarą. Iš čia, sako Stasys, kunigo J. Ruokio arkliuku atvykome į Landshutą, Bavarijon. Dažniausia vežimukas traukė mūsų daiktus, o mes patys ėjome pėsti — pridūre Aleksandra.

Prie šiltos kavutės, sengalvėlė apšilo, ir prisiminimų daugiau atsirado.

AMERIKAI IR LIETUVOJ
—Ar gerai Amerikoje? — klausiu senuitės.

Prie vaikų gerai. Bet dirbti negaliu.

— Ar grįžtum į Lietuvą?

Kad vežtų į laisvą Lietuvą, grįžčiau. Vokietijoje labai ilgėjau tėviškės. Mažas naujokas sakydavo: močiute, kai aš būsiu tankininkas, aš tave pasodinsiu ant tanko ir nuvešiu į Lietuvą. Vokietijoje jis matydavo daug karinių tankų gatvėse. Jis su savo motina dabar gyvena Detroitė.

— Tamtais teko pagyvinti ir po rusais, ir Nepriklausomoj Lietuvoj. Ar pajutot skirtumą? Nepriklausomoj Lietuvoj bu-

vo linksčiau. Visur valna... Mokyklų atsidarė, valgyti ko daugiau, o kai žmonės išėjo iš kaimo, jie labai gražiai gyveno. Pinigo netaip daug, bet buvo.

Lietuvėlė visko nesusėpė, simpatyškai prisidėjo Stasys.

Senutei dabai noėjosi daugiau išisniekti. Užvedėm kalbą apie žemaičius. Juokdamosi ji pasakojo, kad rašais vaziuojant žemaitis sako: ra ta tai— ra ta tai; o rogem: la ta tai— la ta tai.

O dabar "honk! honk!", senuitė. Vaziuojam į vienuolyną automobilium.

MOTINA M. ALOYZA
pranciškietė

NEW HAVEN, CONN.

Šv. Kazimiero parap. bažnyčios fondas jau pasiekė \$30,000
Šv. Kazimiero parapijos 50 metų jubilėjaus proga paskelbtas piniginis vajuus jau turi 30,000 dol. Pirmą vajuus savaitę suaukota daugiau kaip 10,000 dol. Dauguma aukotojų yra pensininkai, bedarbiai ar dėl senatvės bei sveikatos nedarbingi. Klebonas kun. E. Grudeckas dėkodamas parapiečiams pažymėjo, kad "viskas yra daroma ir auuojama didesnei Dievo garbei ir lietuviybės labui".

Dail. "Bronius ir Gintaras Zemliauskai" paruošė diagraminę lentą, kurią klebonas pakabino prie bažnyčios durų. Lentoje skaičiais parodoma, kaip kas savaitė bažnyčios fondas auga.

Jonas Baratinas — Baronas, miręs Bloomfield, Iowa, parvežtas į New Haven ir įš šv. Kazimiero parap. bažnyčios palaidotas. Vėlonis anksčiau ilgą laiką gyveno New Haven.

Marija Paurauskaitė — Vaičiulienė, sena šv. Kazimiero parap. narė mirė vasario 28. Paliko sūnų, tris dukras ir ketela anūki. Į kapines palydėjo šv. Rožančiaus draugijos narės, giminės ir artimieji.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjime vasario 15 bažnytinėje salėje aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta 530 dol. Prie tos sumos buvęs New Haven lietuvių parap. klebonas kun. Karkauskas dar pridėjo šimting. Alto skyriaus valdyba visiems nuoširdžiai dėkoja. N.H.

DĖL KALINIŲ MALDAKNYGĖS "MARIJA, GELBĖKI MUS"

Paaškinimas tą maldų knygelę prisiuntusiojo kalinio, kuris buvo laikomas specialiaime vergų lageryje toliausioje Azijos šiaurėje — už 7000 — 8000 kilometrų nuo srities, kuri vadinama Sibiru. Mes esame įpratę Sibiru vadinti visą rusų valdomą šiaurinę Azijos plotą nuo Uralo iki Beringo sąsiaurio. Čia minimas kalinys yra buvęs arti to sąsiaurio. Jis taip pat daro skirtumą tarp tremtinių, kuriais mes vadiname visus lietuvius, iš savo žemės ištintus, ir kalinių. Skirtumas didelis. Čia teikiamos pastabos išleistąjį maldaknygę dar labiau iškelia. Laiškė kun. Longinui Jankui rašoma:

Gerbiamas Kunige,

Šiandieną gavau Tamstos išsiųstą maldų knygelę "Marija, gelbėki mus". Nerandu tinkamo žodžio išreikšti savo džiaugsmą ir padėką.

Kas prieš 6 metus net svajot galėjo, kad kada nors ta maldų knygelė išvys laisvąjį pa saulį ir bus įvertinta.

Pats formatas labai atitinkamo dydžio, gražus iršimas, geras popierius. Labai gerai padarė leidėjai įdedami nuotraukas pačios maldaknygės ir atskirų jos puslapių. Tai yra lyg savotiškas įrodymas maldaknygės autentiškumo.

Gal, Dievas duos, ji vienam kitam atvers akis, ir jie geriau

supras gyvenimo apraiškas. Ta da maldaknygė bus atlikusi sukaupu savo vaidmenį.

Maldaknygės užrašas "Sibiro tremtinių ranka rašyta maldų knygelė" neatitinka faktus. Čia maišoma dvi sąvokos: tremtinys ir kalinys, taip pat maišoma ir geografinės vietovės, viską priskiriant Sibirui. Tikru moje tarp tremtinių ir kalinių yra didžiulis skirtumas.

Tremimo sąlygos, kad ir Sibire, parašyti tokią maldaknygę praktiškai nesunku. Mat, tremtiniai Sibire gyvena laisvi, tik apribota jų judėjimo laisvė bei persikėlimo vieta. Jie gali turėti popieriaus, rašalo ir kitas rašymo priemones.

Tuo tarpu kaliniai, ypač "speclageruose" (o ten ir buvo parašyta ši maldaknygė) negali turėti pas save nei pieštuko ar rašalo ar popieriaus. Dažnų kratų metu tokie daly kai būdavo atimami ir turėtojas baudžiamas karceriu.

Knygelė "Marija, gelbėki mus" atsirado "Speclageryje", griežto režimo sąlygose. Rašytojos mokėjo ją išsaugoti ir net į vyrų stovyklą atsistai. Tai labai svarbus dalykas.

Antras reikalas — vietovė. Tai nebuvo Sibiras, kadangi politiniams kaliniams Sibiras dabar jau perartima vieta ir Sovietų Sąjungoje priskiriama prie centrinių rajonų, kur politinius kalinius laikyti yra pa-

PROF. M. BIRZIŠKA, Vasario 16 akto signatas, savo darbo kambaryje, Los Angeles, Calif. Noutrauka D. Čibo iš "Lietuvių Dienu".

VASARIO 16 MEMMINGENE

Ir šiemet Vasario 16 buvo iškilmingai minėta, nors ir ne tokiu plačiu mastu, kaip pernai, švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 40 m. sukaktį. Atkelto į vasario 15 d. šventės pamaldos katalikams buvo atlaikytos Marijos Dangun Emimo bažnyčioje tos parapijos sumos laiku, kartu dalyvaujant vokiečiams. Iškilmingą sumą laikė kun. dr. J. Aviža, šventei pritaikyta pamokslą sakė (vokiškai) Attenhausen klebonas kun. Tėvas Dilkrahts. Pamaldų metu "Darnos" choras, vadovaujamas M. Budriūno, giedojo mišias, o vokiečių schola atliko tarpinius giedojimus (proprium). Dvi giesmes pagiedojo visa bažnyčia vokiškai.

Po sumos įvyko pamaldos evangelikams baltų kolonijos kovyčių laiku, kur prisirinko lietuvių, latvių, estų ir vokiečių maldininkų. Čia pamaldas laikė ir pamokslą sakė (vokiškai) klebonas H. Schauer. "Darnos" choras giedojo lietuviškas giesmes.

Po pietų baltų kolonijos kultūros namų salėje įvyko iškilmingas aktas, kurį atidarė naujasis Memmingeno lietuvių bendruomenės pirmininkas ir jos lietuvių klebonas kun. J. Petraitis. Paskaitą (vokiškai ir lietuviškai) skaitė dr. V. Dambava, pateikdamas istorinių įžvilgių į Lietuvos praeitį ir įvertindamas dabartinę padėtį. Sveikinimo žodį tarė klebonas kun. M. Ziegelbauer, evangelikų klebonas H. Schauer, taip pat žodžiu sveikino vietos latvių komiteto pirmininkas Lielbarzdis ir latvių karių organizacijos "Daugavas Vanagi" pirmininkas Pilgeris. Buvo perskaityta keletas sveikinimų raštų, kurių tarpė ir buvusio Memmingeno lietuvių bendruomenės pirmininko ir klebono kun. A. Bungos, pasižymėjusio veikėjo, kuris šiuo metu gyvena Romoje.

Koncertinę dalį atliko "Darnos" choras, vadovaujamas M. Budriūno. Buvo padainuota momentui parinktų liaudies dainų ir chorinių kompozicijų.

Sis gražus parengimas buvo baigtas lietuvių ir vokiečių tautos himnais. (EII)

ATITAIŠYMAS

Praeitame Darbininko numeryje, rašant apie A. Seputį, antraštėje įsibrovė korektūros klaida. Parašyta "A.A. Adolfo Sepukio atminimui", turi būti — "A.A. Adolfo Sepučio atminimui". Už klaidą atsiprašome.

Norite geros—meniškos fotografijos

portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų, vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYTA MAŽELIS

gyv. 422 Menahan St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

IŠ VISUR

—Atkarpoje greitai laiku pradėsim spausdinti pasakojimus apie Magadanos srities kalėjimus, kur kelinama daugybė tautų, jų tarpe nemaža lietuvių. Šiuos pasakojimus parašė Henrikas, kuriam pasisekė gyvam išeiti iš vergų stovyklos ir laimingai pasiekti vakarus. Jis atgabeno ir Sibiro kalinių maldaknygę, kurią neseniai išleido Ateitis ir kuri taip sekmingai sklinda žmonėse. Įspūdinguose aprašomas stovyklos gyvenimas, 1949 metų Velykos ir kaip vėliau Henrikas išėina iš kalėjimo ir dirba automašinių stotyje. Prašom sekti atkarpą.

—Juozas Butkevičius, Darbininko bendradarbis ir platinotojas Skotijoje, Glasgowe, mirė vasario 24, sulaukęs 65 metų. Atkarpoje spausdinamas "Kaipas" buvo paskutinis jo rašinys, priūtas Darbininkui.

—Romuje lietuvių bendruomenė kovo 8 suruošė šv. Kazimiero 500 metų gimimo sukahties minėjimą. Mišias aukėjo kardinolas Giuseppe Pizzardo; jų metų giedojo šv. Kazimiero kolegijos choras. Iškilmingą aktą Sant'Angela Mercii Institute pradėjo Mario Scelba, Italijos parlamento narys ir ministeris pirmininkas. Paskaitą apie šv. Kazimierą kaip Lietuvos šventąjį globėją, skaitė kun. P. Ribikauskas, S.J. Meninėje dalyje smuikininkė Sara Sheftel ir pianistas Paul Sheftel atliko Z. Aleksandravičiaus Ave Maria, Valvadi Antonio Sonata ir Leonardo Šimučio Andante. Solistė Maris Luisa Constantini, sopranas, pagiedojo religinius kūrinius kompozitorių Battistos, ILdebrando, Sebastiano, Antonio ir Giorgio. Minėjimui vadovavo kun. V. Mincevičius. Atspauti dailūs minėjimai kvietimai ir programa su šv. Kazimiero paveikslu ir Vytimi.

—Darbininko administracijoje galima gauti visas naujas iš spaudos išėjusias knygas. Yra didelis pasirinkimas ir senesnių leidinių pagipintomis kainomis, galima taip pat gauti lietuviškų plokštelių, maldaknygių, devocionaljų. Skambinti telefonu Glenmore 5-7281 arba rašyti adresu: Darbininkas, 910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N.Y.

—Kun. Antano Miluko monografijai išleisti Detroitė sudarytas komitetas: pirm. kun. dr. Tomas Žiūraitis, vicepirm. dr. Justinas Pikūnas, sekr. inž. Vytautas Kutkus, reikalų vedėjas žurn. Vladas Mingėla, išd. Lidija Mingėlienė, išdo globėjai — rašytoja Alė Rūta ir Matas Milukas, kun. A. Miluko brolis. Monografijai parašė Vladas Mingėla.

—Gudyno gatvė norima pavadinti Rochester, N.Y. dabartinę Dudley St. Ji prieina prie šv. Jurgio lietuvių parapijos sklypo ir joje yra Gudyno veterano postas. Gudynas buvo Rochesterio lietuvių, žuvojo Prancūzijoje perant Didžiojo karo metu. Dudley St. yra nedidelė, vos 13 gyvenamųjų namų, iš kurių 5 yra lietuvių; dar kelios šeimos gyvena išnuomotuose butuose. Lietuviai iš viso sudaro apie 50 proc. tos gatvės gyventojų. Miesto valdyba sutinka gatvę perkrikšt tyti, jei dauguma gyventojų tam pritaris.

Maldos iš Sibiro

MARIJA, GELBĖKI MUS

SIBIRO TREMTINIŲ RANKA RAŠYTA MALDAKNYGĖ

Maldos originalios, jų pačių kurtos, žavios minties gilumu ir grožiu, auksa ir kančia. Persunktos didele Dievo, tėvynės ir žmogaus meile.

Išleido ATEITIS spaudė Immaculata Press, Putnam, Conn.
Kaina 1.00 dol.

Gaunama pas platintojus ir Ateities administracijoj

916 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.
Tel. Glenmore 2-2923

Mieliam DARBININKO Skaitytojam

Kovo mėnesį kreipiamės į DARBININKO skaitytojus prašdami dviejų dalykų: viena, pasiryžti atsilyginti už laikraštį, kas dar nėra to padaręs; antra, pasistengti surasti naujų DARBININKUI prenumeratorių. Kovo mėnuo tebtinė mums Darbininko vajuus mėnesiu!

Pirmaisiai nuoširdžiai prašome atsiliepti į DARBININKO administracijos siunčiamus paraginimus sumokėti skolą už praėjusius metus ir atsilyginti už šiuos. Tokie paraginimai sudaro išlaidas. Labai prašome ne uždelsti. Administracijai būtų labai malonu sulaikyti laikraštį, o katalikiškai spaudai — nuostolis. Paremkime ją kiek galėdami savo sąžiningu atsilyginimu.

DARBININKO skaitytojų taip pat maloniai prašome pakalbinti kitus laikraštį užsisakytus. Ši kovo mėnesį administracija daro didelę nuolaidą naujiem skaitytojam. Jiem laikraštį galima užsakyti už penkis dolerius visiem metam. Tokia kaina dabar joks lietuviškas laikraštis neišsilaiko, ypač einaš du kartus savaitėje ir gausiai iliustruotas.

Pasinaudokite šia reta proga!

DARBININKO skaitytojų talka surasti naujų skaitytojų padės administracijai ilgiau išsilaikyti nekeliant DARBININKO prenumeratos. Norima ir toliau paliakti šešis dolerius metams. Bet tai priklauso nuo Jūsų, mielijei DARBININKO skaitytojai. Jei kiekvienas pasiryš prisidėti prie vajuus ir paieškoti naujų skaitytojų, tai nebūs sunku to pasiekti.

Tokie mūsų prašymai. Tikime, kad jie bus išgirsti!

DARBININKO Administracija
910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, New York

O KO KO?

Laukia laiško iš dangaus
Dirvos vasario 26 nr. Bronys Raila pasisako: "Kristų laikau ne istoriniu, bet legendariu asmeniu. Tai, ką jis mokė, vėliau aprašė visi kiti žmonės iš nuogirdų ir pasakojimų. Labai galiuosi, kad pats Kristus nepaliko jokių savo raštų". Yra žinoma, kad nepaliko raštų graikų filosofas Sokratas. Jo mokslas surašytas iš pasakojimų ir nuogirdų; taigi, ir Sokratas yra ne istorinis, o legendarinis asmuo. Bet kai kurie sokratininkai tarp jų cinikų, tikrai rašė; tad cinikai yra istoriniai asmenys, o moralumo mokytojai — ne.

Pažinsi medį iš vaisių.

Spiegel, vokiečių savaitraštis, apie Kalėdas taip pat klostė, kad Kristus yra legendarinis asmuo. Juo nusekusi Vienybė keliuose numeruose išdėgė ir Kristų ir Dievo Motiną. Neseniai gi tas pats Spiegel pasisakė už Rytinės (komunistinės) Vokietijos pripažinimą ir derybas su ja. Spiegel redaktorius ir leidėjas Rudolf Augustein sa ve laiko socialistu tautininku. Ar galima kartu būti ir nebūti?

Lietuviškos Chicago informatorius Vienybėje vasario 6 rašė apie Draugo bendradarbių susirinkimą ir diskusijas. "Susirinkime daugumą sudarė krikščionys demokratai, kurie, matyti, norėdami rodyti savo stiprybę, sumobilizavo savo paskutinius rezervus. Įdomu, kad šia me susirinkime demonstratyviai nedalyvavo vyskupas V. Brizgys". Dar įdomiau būtų žinoti, ar Vienybės informatorius galėtų demonstratyviai įrodyti, kad tuo pačiu laiku ir toje pačioje vietoje jis gali būti ir nebūti. Kaip žinoma, vysk. V. Brizgys iš Chicago išskrido dar sausio 19?

Ar tai laisvos sąžinės pasisakymas?

Naujienos labai dažnai mėgsta pabrėžti sąžinės laisvę, o ypač tai, kad sąžinės laisvę saugo JAV Konstitucija. Tačiau vas. 25 ryšium su sen. J. Kennedy pareiškimais, jiems pritarėdamos, Naujienos ėmė ir parašė: "ar valstybė galėtų egzistuoti, jeigu kiekvienam asmeniui būtų leista elgtis pagal savo sąžinę, nepaisant konstitucijos ir įstatymų"? Taigi, konstitucija sąžinės laisvę gina ir ją varžo. Kaip čia dabar išei-
na?

Zv. BePastogis

Baisogalos lietuviai sukūrė New Yorke savąjį klubą

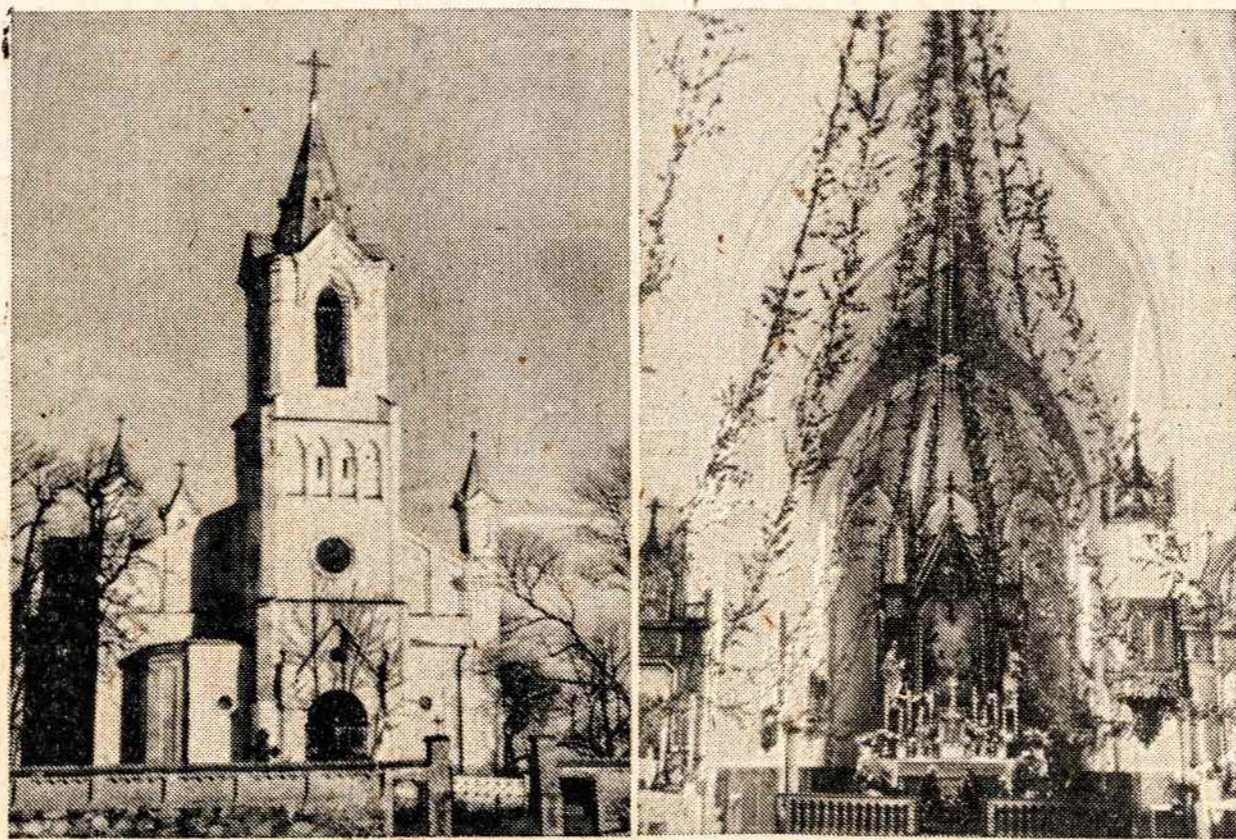
Kovo 1 d. 4 val. popietį Povilanskienės svetainė buvo susirinkę virš 20 baisogalių, kurie pasitarę įsteigė baisogalių — bičiulių ratelį (klubą) Šio klubo steigimui pradžia davė laiškas, neseniai gautas iš dabartinio parapijos klebono. Laiškas nusiskundžiama dėl nusidėvėjusių bažnytinųjų rūbų, baigiančių griūti kapinių tvoros ir k. Jautrus baisogaličiai, klubo įsisteigimo proga, paaukojo bažnytiniais rūbais 110 dol. Aukojo: 15 dol. Putiniai, po 10 — kun. St. Valiušaitis, Aromiskai, Masiuliai, Pusnikai, Terebėzos, Jankevičiai, Sirusai ir Bačauskai, po 5 — V. Damačienė, V. Janka, Juozas Zaidat ir Padvariečiai.

Klubo nariais įsirašė 22 asmenys. Valdybon išrinkti kun. St. Valiušaitis — pirm. St. Aromickas — vicepirm., K. Bačauskas — sekr., P. Pusnikas — išd. ir Padvarietienė — kultūriniais reikalams narys. (J.S.)

Darbininkui paremti aukojo

Prel. J. Ambotas, Hartford, Conn., 50 dol. J. Kazakauskas, Waterbury, Conn., 2.50 dol. Po 2 dol.: V. Zelatorienė, Brockton, Mass.; F. Mankus, Cambridge, Mass.; A. Dailidis, W. Hartford, Conn. Po 1.50 dol.: kun. J.A. Kučingis, Los Angeles, Calif.; K. Jakas, Brooklyn, N.Y. Po 1 dol.: B. Kruopis, O. Jakimavičienė, E. Macis, A. Janka, So. Boston, Mass.; O. Alasevičius, A. Januška, Dorchester, Mass.; J. Augustinavičius, A. Naikeliene, M. Virbašius, V. Barysas, V. Blavackas, J. Ruksnaitis, Worcester, Mass.; J. Baronas, F. Pasakarnis, M. Barkevicz, J. Treinavicz, P. Balsevičienė, L. Rudokas, Z. Urnikienė, O. Stankienė, Brockton, Mass.; J. Mockus, Oakville, Conn.; M. Zailskienė, L. Prancickietis, K. Truska, Waterbury, Conn.; A. Zilionis, So. Windsor, Conn.; A. Kissel, Baltimore, Md.; M. Vilčikienė, Cleveland, O.; J. Burdulis, Brooklyn, N.Y.; Z. Sipaila, Rochester, N.Y.; E. E. Milukas, Richmond Hill, N.Y. A. Ziminkaitė, M. Zelake, Racine, Wisc., K. Shukis, Linden, N.J.

Nuoširdžiai dėkingi
Tėvai Pranciškoniai
Darbininko Leidėjai.

BAISOGALOS švenč. Trejybės bažnyčia dabar ir didysis altorius per šv. Lauryno atlaidus 1956 m.

Lietuvos šalelė man gražiausia...

KEARNY, N. Y.

Jau tokia lietuvių siela, jog jis jautriai visą pergyvena. Įvairūs įvykiai, svarbesnės šventės, ar kiti bendri suėjimai taip ir lieka širdyje, o apie juos kalbama su visais pergyvenimais ilgoką laiką.

Toki, atsiminimų pilną įvyki reikia laikyti Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimą, įvykusį kovo mėn. 1 d. Kearny, N.J. Šį kartą jis skyrėsi iš visų buvusių šios rušies minėjimų: **žmonių buvo daug, kalbėtojai geri, programa įvairi ir įdomi ir bendrai visa labiau derinasi su lietuviška širdimi.**

Salės galinėje sienoje vietoms akis krito pakabintas Lietuvos žemėlapis. Ji gaubė raudonu kūju ir piaučtu nugaroje didelės voras—bolševikas, vaizduojas bečiulpiantį Lietuvos kraują. Tatai sukombinavo **Albertas Arminas, L. Bendr. Kearny-Harrison** apylinkės vicepirmininkas.

Lakštingalėle mielas paukštelis, kodėl nečiulbi anksti ryteli, ko aš čiulbesiu anksti ryteli, piemens išdraskė mano lizdelį — tokiais liūdesį išreiškiančiais dainos žodžiais atidarė minėjimą Liet. Bendr. Kearny-Harrison apylinkės pirmininkas, **dr. St. Skripkus**, primindamas, jog Lietuvos žmonės šiuos liūd-

nus dainos žodžius įlieja į savo laiškus, duodami mums suprasti, kokią baisią sprespaudą jie kenčia.

Kun. R. Tamošiūnas pasimeldė į Šiluvos šv. Panelę, prašydamas, kad Lietuvai būtų duota laisvė, o Šiluvos laukai ir vėl prisipildytų maldininkais, garbinančiais stebuklingą Dievo Motiną.

Jautrios ir audringos prelegentų kalbos į visus giliai paveikė. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Laisvės Komiteto narys **V. Vaitiekūnas**. Labai nuosekliai ir ryškiai supažindinęs klausytojus, kas per tą trumpą laisvės laikotarpį buvo pasiekta, išvedė, jog okupanto dienos neamžinos. Taikos vergijoje negali būti. Prelegentui **V. Vaitiekūnui** pasiūlus, buvo priimta rezoliucija, jog būtų leidžiama lietuvių atstovams kalbėti per radiją "Free Europe".

Kearny miesto tarybininkas **P. Velevas** sielojosi lietuvių reikalais. Lietuviai daug daugiau galėtų padaryti, jeigu visi nors mažą dalelę skirtų lietuviškiems reikalams. Kai kas jau nutolo nuo lietuviškojo kamieno, jau gėdinasi lietuvišką žodį tarti, savo kilmę pasisakytį. Kiekvienas išmintingas

žmogus myli savo gimtąją kalbą ir savo kilmės niekadoms neišsižada. Eikime išvien ir dirbkime, kad mūsų lietuviškieji židiniai neužgestų.

New Jersey Valstybės gynėjo padėjėjas **Andr. Salvest** savo patriotiniai audringa kalba visus sujaukino. Išnyks žiauriojo okupanto galybė, kaip išnyko visų buvusių galiūnų — diktatorių. Išauš laisvės rytas, o jis jau netoli. Laikas dirba mūsų naudai. Būkime pasiruošę vieningai.

Tėvas Mačiulionis, M.I.C., kuris veda dabar šioje parapijoje misijas, gražiausiai pasakė: "Mačiau daug gražių kraštų, bet Lietuvos šalelė man gražiausia. Grįžęs į Lietuvą 1927, stebėjosi lietuvių maldingumu ir nuoširdumu, o ypač Lietuvos šventovėmis — Aušros Vartais Vilniuje, Rokiškio bažnyčia ir kit. Tai kažkas paslaptinga. Tų šventovių ir šandien jis negalys pamiršti.

Kalbėjo taip pat ir Lietuvių Bendr. New Jersey apygardos pirm. inž. **VI. Dilis**.

Meninę dalį atliko lietuvių šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami **K. Barzduko** ir panelės **Šlekaitės** piano klasės mokiniai.

Šeštadieninės mokyklos mokiniai: **Juratė Barzdukaitė, Jonas Marazas, Karolina Marazaitė, Darata Milerytė, Joana Beck, Diana Savage, Adelina Stokes, Loreta Stokes, Antanas Dargis, Martynas Dargis, Dalia Barzdukaitė, Rūta Milerytė, Marija Savage, Joana Svirnelytė** gerai paruošti atliko įvairius dalykėlius: deklamavo, šoko dainavo ir t.p. Pranešinėjo **Darata Milerytė**.

Kažkaip gražu ir kartu graudu buvo klausyti, kai tie mažieji savo plonais balseliais užtraukė: "Sutems tamsi naktuzėlė, O žiba žiburėliai, Siuntė mane motinėle ir kt. Pažymėtinos **Juratė Barzdukaitė** ir **Aldona Skripkiūtė**. Pirmoji puikiai valdo akordeoną, antrąją laukia graži ateitis piano muzikos srityje.

Su įdomumu klausėmės ir **Slekaitės** piano klasės mokiniių pasirodymo. Mokiniai jau gerai paruošti ir tolokai pažengę. **Skambino Ann Abbot, Marie Belza, Rūta Minauskas, Christina Dasker** ir **Aldona Skripkus**. Ypač gražiai praskambėjo **Čiurlionio mazaruka** ir preliūdas, kuriuos išpildė **Aldona Skripkiūtė** ir žemaičių daina. **Pempel** — išpildė **Rūta Minauskaitė**. Ir visos kitos mokinės gerai išpildė savo pasirinktus dalykus.

Minėjimą surengė Liet. Bendruomenės **Kearny-Harrison, Valdyba** — pirm. **dr. St. Skripkus**, vice-pirm. **A. Arminas**, sekret. **A. Vitkauskas**, išd. **V. Romanuskas** ir kultūros vadovas **K. Barzdukas**.

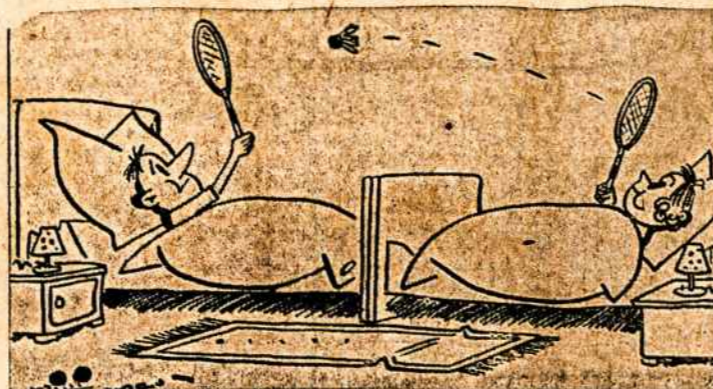
Minėjimui puikiai vadovavo **Nijolė Arminaitė**. Surinkta auų laisvinimo reikalams per \$200. (J.M.)

MATĖME, KAIP DANGUS SUKASI

STOUGHTONO ŽINIOS

Vasario 23-28 visos mokyklos turėjo savaitę atostogų. Jomis pasinaudojo ir lietuvių mokykla. Ta proga Mrs. C. Foster — Sakalauskaitė, lietuvių mokyklos mokytoja, sugalvojo, kad reikia mūsų mokinius pralavinti šoktį tautinius šokius. Buvo susitarta su Ona Ivaškiene iš So. Boston, kad vasario 26 nuvyksime pas ją su visa mokykla. Bet nevisada taip išeina, kaip suplanuoti: vienas kitas susirgo, kai kas su kita grupe išvyko; beliko vos pusė klasės. Tačiau sutarta — padaryta. Vaziuojam, nors pusė klasės. Ona Ivaškiene buvo tokia gera, kad apleido savo darbą krautuveje ir atėjo pas mus kaiti liuciuogėlių, plakti kalvelį, sukuti suktinį. Beveik pusantros valandos pasidarė visos pavarogės, o dar daug laiko liko. Su manėm aplankyti mokslo muziejų (Museum of Science). Daug dalykų ten žavėjo jaunimą ir nenuodingos gyvatės,

ir įvairios meškos Berniukai labiau domėjosi atomo skaldymu ir raketų laidymu. Pasirodo, kad tik labai mažas sviedinėlis skrenda padangėje, palyginus su ilgu, dideliu patronu. O ir man pačiam buvo įdomu pamatyti viešnia iš Kalifornijos: milžinišką sekvoją, 240 pėdų aukštumo, kuri 1950 metais dar buvo gyva. Papėdėje turėjo 18 pėdų skersmens, o mes matėm apie 10 — 11 pėdų ripką. Galop visus pritrėnkė savo gražumų naktį judantis dangus su 6,400 žvaigždžių. Atsiminiau tą rusų "išminčių — filo sofa", kurs sakė, kad mėnuo svarbesnis už saulę, nes saulė sviečianti dieną, o mėnuo, kai sutemsta... Menulį, Saturną ir vaikai žinojo. Dabar išmokom surasti Didžiąją Mešką, Šiaurės Žvaigždę, Šienpjovius, Paukščių Kelią ir keletą kitų. Manau, būtų gera nuvesti lietuviškas mokyklas į tą "Museum of Science".
Mikas.

LOVOS tenisas...

BANGA TELEVISION

Sav. V. ZELENIS
3423 FULTON STREET TELEFONAS:
BROOKLYN 8, N. Y. APplegate 7-0319

PARDUODAMA su NUOLAIDA:

- TELEVIZIJOS APARATAI,
- HI-FI FONOGRAFAI,
- IGROJIMO APARATAI (Tape Recorders),
- VOKIŠKI BEI VIETINIAI RADIJAI,
- ORO VESINTUVAI (air cond.) ir LANGAM VENTILIATORIAI

Taisoma Televizija, Radijas, Hi-Fi.

Darbas garantuotas, atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA.
DARBO VALANDOS: Kasdien iki 7 val. vak. Pirmadieniais iki 6 val. vak.

Perkant-parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiai apdraudus reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders), Mutual Funds.

Kreiptis —

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance
87-09 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
TEL. VI 7-4477
Šiokiadieniais — 9 val. ryto iki 9 val. vak.,
sekmadieniais — 1 val. p.p. iki 5 val. vak.

AL'S TELEVISION SERVICE

Sav. AL. J. MISIUNAS
Taisoma Televizija, Radijas, Hi-Fi
Darbas garantuotas, atliekamas prityrusio techniko
101-23 112 ST. RICHMOND HILL 19, N. Y.
Darbo valandos: Kasdien iki 10 val. vak.
Telefonas: Vİrginia 6-6895

VILNONES MEDŽIAGOS

gaunamos 3 krautuve didžiausios ir tos rūšies vienintelės firmos

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD ST. GR 5-4525
COR. DELANCEY, N. Y. C.

S. Beckensteino krautuve kalbama rusiškai, lenkiškai ir ukrainiškai

KRAUTUVES ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS SEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAKARO

Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius

LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, GUDIJOJE, UKRAINOJE IR UZKARPACIO RUSIJOJE!

Pasiusk jiem vilnones atlaikas suknelėm, elutėm, apsiastam Muitas už vilnones atlaikas yra mažesnis, negu už pasiutas suknelės Vilnones medžiagas iš ritinių ir atlaikas pačiom prėnėmiamiausiom kainom visam miestie jums sūlo 3 stambios krautuves Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir avarakams, moterų elutėms, suknelėms bei švarkams. Masiytes ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

PRIE CITY SAVINGS BANK Tel. EL 4-1711
ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo 9.50 už pilną elutę

VILNONES MEDŽIAGOS JŪSU ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS ir VIETINES

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišyotos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis
Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą
PAMEGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI
Specialios nuolaidos kalėdinėms dovanoms.
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
200 Orchard Street, New York 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsiti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas išlaidas, o nudelsimas atsiliepia laikraščio leidimui.

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Prašau pratęsti prenumeratą 1959 m.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Prašau siuntinėti Darbininką (pažįstamam, neturtingiems, ligoniam)

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

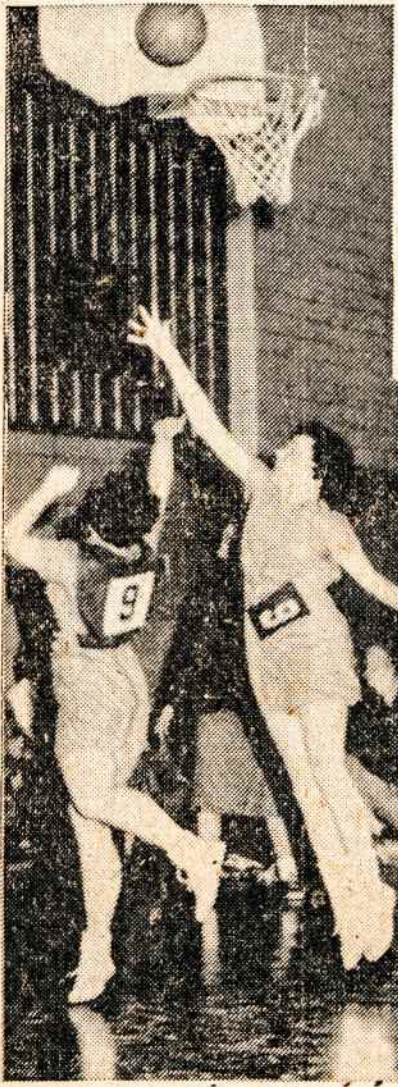
Siunčiu:

už prenumeratą \$..... auų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parrašas)

VIENAS DOLERIS LIETUVYBĖS IŠLAIKYMU

Taigi, dolerio, kuris rekalin-gas gaivinimui tautinės dvasios mūsų atžalyno sielose, nė vie-nas nepagailėkime.

Daugelis New Yorko ir apy-linkių lietuvių gavo LB New Yorko apygardos laišką, pra-santį prisidėti prie Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose

Brooklyne veikiančios Mariro-nio vardo šeštadienės moky-klos išlaikymo. Kaip tame laiš-ke rašoma, lituanistinė Mairo-nio vardo mokykla laukia mū-rių visų paramos, kad galėtų sėkmingai vykdyti ją lankančių lietuviukų lietuvišką mokymą ir tautinį auklėjimą.

Šeštadienės mokyklos iš-laikymas yra per sunki našta vien tiems tėvams, kurių val-kai ją lanko. Savo auka pri-valo prisidėti kiekvienas lietu-vis, nes juk visi trokštame, kad priaugančioji karta šioj ešalyje nedingtų lietuvių ir mūsų tau-tinei kultūrai. Kelerių metų praktika jau akivaizdžiai įrodė, kokios didelės tautinės įtakos turėjo mūsų lituanistinės mokyklos į priaugančiąją kartą. Studijuojančio lietuvių jaunimo aktyvūs pasireiškimai lietuviybės veikloje yra tas akivaizdu-sis pavaldys.

Iš LB New Yorko apygardos valdybos laišką, kuris šiltai ir jautriai suredaguotas, matosi, kad šis vietos lituanistinei mokyklai paremti vaju buvo ruo-šiamasi skelbti praeitų metų rudenį, bet jis vykdomas tik dabar. Kokia gi priežastis? Šias eilutes rašančiam tuo reikalu teko kalbėtis su LB New Yorko apygardos pirmininku adv. J. Slepčiu, kuris paaiškino maždaug taip:

Pasiruošus rudenį lituanis-tinės Maironio vardo šeštadienės mokyklos vajui, prasidėjo ir Balfo rinliava. Vajus sąmoningai atidėtas į šių metų prad-žią. Sausio mėn. vėl neskelb-ta dėl Alto rinkliavos Vasario 16 proga. Taigi, nenorint vienu metu dvejomis rinkliavomis sunkinti tautiečių kišenės, se-niai numatytas vaju pradėtas vykdyti tik dabar.

Kaip matome, vaju atidė-jimo motyvai yra gana rimti. Bet pats vaju nė kiek neme-nkesnės svarbos, negu ir kitokios rinkliavos geriešiams lietuviš-

kiesiems reikalams. Todėl kiek-vienas lietuvis, kuriam rūpi, kad lietuviškumas šiame krašte ne-sibaigtų su jo gyva galva, ne-privalo pagallėti 1 kito dole-rio, kuris taip reikalingas lie-tuvių ugdymui mūsų priaugan-čioje kartoje. Lietuviybės vėlia-vą, kurią kol kas savo ranko-se laiko vyresnioji karta, po keletos metų perims lituanisti-nių mokyklų auklėtiniai. Tai bus mums didžiausias atpildas už šiandienį mūsų nusiustą do-lerį lietuviškosios mokyklos rei-kalams.

Dėl adre-ų stokos ne visi New Yorko ir jo apylinkėse gyveną lietuvių gavo vaju laišką, kviečiantį paremti šeštadienę Maironio vardo mokyklą. Kas tokio laišką nėra-gavęs, neprivalo galvoti, jog jo vajuvis neliecia. Šią garbingą tautinę pareigą galima atlikti savo auką pasiunčiant LB New Yorko Apygardos izdininkei: Mrs. A. Dumbrienė, 924 Madi-son St., Brooklyn 21, N.Y. (D.P.)

N.Y. L.B. Apygardos Valdy-ba nuoširdžiai dėkoja visiems, savo auka parėmusiems šeštadienę Maironio mokyklą. Li-gi šiol į paskelbtą vaju atsilie-pė šie aukotojai:

Po 10 dol.
A. Korsakaitė, O. ir J. Jankevi-čiūtės, V. Beleckas, dr. J.B. Dič-pinigitis.

Po 5 dol.
Kun. J. Pakalniškis, kun. A. RAČKAUSKAS, A. Maceika, M. Kregždienė, B. Švalbonas, J. Valaitis, A. ir E. Vilčinskas, St. Šileika, J. Klemejerienė, V. Kašuba, K. Karečka.

Po 3 dol.
J. Jankus, P. Gaurys, V. Geru-laitis.

Po 2 dol.
J. Milukas, J.A. Pumpučiai, J.

kus, M. Bogužas, M. Kleinaitis, Kušlys, S. Augaitis, Kudirkai, A. Vaišnyš, V. Skladaitis, V. Petruskevičiai, J.G. Kazlauskai, K. Seliokas, A. Campe, J. Muraška, V. Kuznickas, K. Kiau-nė, K. Strikulis, V. Rauba, J. Kurauškas, Raugaliai, A. Orėntas, A.L.T. Sajunga, L.R.K.S. Amerikoje 11 ir 91 kp. Maldos Apstalaravimo vyreniųjų Sk., Tėvynės Mylėtojų Dr., Trem-tinių Dr., Tretininkų Kongre-gacija. Gyvojo Rožančiaus Dr., Lietuvos Vyčiai, Kančios Arki-brolija, Mažosios Liet. Bičiulių Dr. Po 3 dol.: M. Gureckas, J. Kvaraciejus. Po 2 dol.: P. Gai-galas, Žutkus, J. Montvidas, V. Gelumauskienė, J. Paliulienė, Sidlauskienė, P. Nevardauskas, Stankevičius Kazikauskienė, De-lininkaitis, J. Kanapka, A. Ma-čiulaitis, A. Grunwald, L. Baže-nas, P. Saknartienė. Kiti po dol. ir mažiau. Viso suauko-ta 1040 dol.

Albina Verbyla

PAIESKOJIMAS
Malviną Zemaitienė (vyro vardas Jonas), gyvenanti Lie-tuvoje, ieško dviejų savo sese-rų gyvenančių Amerikoje: vy-resnės Bronės Kondratavičienės, ir jaunesnės Pranės (ište-kejusios pavardė nežinoma). Jos patėvio vardas Domininkas Žiedelis; Žiedeliūtė arba Paka-miūtė ir ji buvo vadinama. Abie-jos kilusios iš Pamerkio km. Valkininkų par. Vilniaus srities. Zinantieji apie jas prašomi pra-nešti: Juozui Bieksai, 126 Bir-dh Street, Bloomfield, N.J.

Alto Waterburio skyriaus pir-mininkas ir valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems ir atsilankiusiems.

Waterburio Altas

SPORTAS

CHICAGOS SPORTO ŽINIOS

— **Chicago** lietuviai futbol-ninkai laimėjo meisterio vardą salės futbolo (Indoor Soccer) pirmenybių I-je divizioneje. Jie kovo mėn. 1 d. įveikė meksiči-čių Atlas komandą 1:0 ir užsi-tikrino pergale. Iš 9 turėtų su stikimū lietuvių pelnė 6 per-gales, o 3 sužaidė lygiomis; įvarčių santykis 11:4; taškų — 15. Tolimesnės vietos užėmė: Maroons 14 tšk., Red-White 10, Vikings 9, Wisla 9, Rams 8, Olympics 8, Hoosiers 7, Hakoah 6, Atlas 4. Lietuviai, pelnę šį laimėjimą kitais metais žais augštojoje lygoje.

— **Vid. Vakarų** sporto apy-gardos pirmenybės jaunių, jau-nučių ir mergaičių klasėse įvyks kovo mėn. 14-15 d.d. Foster parko slaeje. Čia dalyvaus De-troit, Clevelando ir Chicago jaunieji sportininkai. Pirmeny-bes praves Chicago LSK Neris.

— **Neries-Lituanicos** jungtinė krepšinio komanda, dalyva-u janti Margrette parko krepš-iinio pirmenybėse, visai gerai laikosi. Ji po kovo mėn. 1 d. pelnytos pergalės prieš Misfits vieneta (7:49) turi 11 laimėji-mų ir 1 pralaimėjimą ir stovi lentelės pradžioje. Dar yra li-kę du susitikimai. Tame pačiame parke jaunių grupėje žaidžia Aro komanda, kuri iki šioliai dar nėra pralaimėjusi nė vienu rungtynių.

— **Š. Amerikos** pabaltiečių krepšinio, tinklinio ir stalo teniso rungtyinės įvyks Chicagoje ba-

landžio mėn. 25-26 d.d.

— **Sporto žinių** laikraščio 1959 m. Nr. 1 jau išėjo iš spaudos. Čia yra nemaža sportinės medžiagos ir nuotraukų.

— **Didelis būrys** Chicago sportininkų rengiasi dalyvauti S. Amerikos IX-ju žaidynių I-mė rate. Kai kurie dalyviai dar paaiškės po Vid. Vakarų prieauglio klasių pirmenybių įvykstančių kovo mėn. 14-15 d.

— **LSK Neris** neseniai buvo suruošusi Chicago šachmatų žaibo turnyrą, kuriame dalyva-vo pačios geriausios Chicago šachmatų pajėgos, viso 18 žai-dėjų. Pirmą vietą užėmė A. San drin. Taip pat yra vykdomos šio klubo narių pirmenybės, kurios jau artėja prie pabaigos. E.S.

WATERBURY, CONN.

Per įvykusį Lietuvos Nepri-klausomybės minėjimą kurį su-ruošė vietos Alto skyrius, Lie-tuvos laisvinimo kovai aukojo: Brooklyn Baking Co. 8 John St. — 50 dol. Po 25 dol.: To-mas ir Aldona Matsi, Lietuvių Bendruomenės Waterburio sky-rius, Lietuvių Krikščionių De-mokratų skyrius, L.N.P. Klubas 48, L.P.P. klubas 103. Po 20 dol.: Dirgėla, Dievo Paukš-telis, Z. Karalius, Waterburio Lietuvių Fronto Bičiuliai. Po 10 dol.: prel. M. Krupavičius, kun. Z. Smilga, Moterų Klubas, A.J. Madeikiai, J.V. Puodžiukai-čiai, V.G. Valiuliai, A.M. Kudi-rciai, J. Pagareckai, J. Stapu-lionis, Levanas, Zukauskas, Pe-trauskas, J. Mazulaitis, J. Trečio kai, Petauskas, Vaitkus, Pesys, Valkauskas, Norkeliūnų šeima,

Valaičio šeima, Kevėnas, Lapin-skas, Katalikų Federacija 22 skyrius, Sandara, L.D.S. 5 ku-pa, Lituanistikos mokykla, Pa-baltijos Moterų Klubas, Ramo-vė, S.L.A. 11 kuopa. Po 8 dol.: Taruskų šeima, A.J. Gyliai, Venslauskaitė, V. Liaudins-kienė, P.J. Gaižučiai, J.B. Budzinauskai, M. Nagurskis, Sau-laičių šeima, J.S. Islinskių šei-ma, J. A. Brazauskai, P.M. Ma-rūnai, Davicikai, St. Urbšaitie-nė, B. Kausyla, A. Kilmantas, Ed. Bazėnas, A. Bulota, Kati-lius, Jokubauskas, S. Bajorinas, J. Paliulis, Kirvelaitis, J. Skruz-dys, J. ir E. Šatai, Paliulis, Mel-nikas, Kleb. kun. J. Valantiejus, P. Paliulis, P. Valantiejus, Jakštas, Kašėtaitė, Aleksis, K. Paškvičius, C.E. Bogužai, St. Liutkus, K. Jatužis, V. Lisaus-kai, Mrs. E. Snyder, A. Vasi-liauskaitė, Varneckas, V. Mac-

NORINTIEJI GAUTI

GRAŽIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ,

didelėm raidėm atspausdintų

malda knygų,

angliškų St. Joseph's Sunday ir Daily Missals, puikių kristalinių ir jubiliejinių

SU LIURDO VANDENIU KRYŽELIUOSE ROZANČIŲ

ir įvairiausių kitos rūšies

devocijonalių,

tesikreipia į

"Darbininko" administracija,
910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
(tarp Broadway ir Bushwick),
Telefonas: GL 2-6916

MSGR. A. P. LANDI, NCWC-CSR misijos Italijoje direktorius, moko ang-lų kalbos.

Landsbergis, J. Makauskis, V. ir. J. Višnius, J. Grigienė, S. Danisevičius, A.M., A. Reventas, dr. R. Saldaitis, J. Pakalka, J. Petrusis, J. Sabatauskas.

Po 1 dol.
J. Kašuba, dr. V. Kanauka, T. Cirkelis, P. Puskas, J. Kaminskas, A. Grigaitis, Pr. Narvydas, J. Uždavinienė, D. Penikas, J. Mikulskis, V. Butkys, S. Kazakauskienė, A. Šimkus, B. Labutis, V. Vasikauskas.

Vajus vyks iki balandžio 1 d., todėl dar nevlė šį kilnų tikslą paremti ir kitiems geriesiems lietuviams. Aukos siun-čiamos LB New Yorko apygar-dos izdininkui šiuo adresu: Mrs. A. Dumbrienė, 924 Madi-son St., Brooklyn 21, N.Y.
LB Apygardos Valdyba

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju visiems, pasveikinusiems mane vardi-nių proga, ypatingai reiškiu nuoširdžią padėką už gausias dovanas. Ypač dėkoju aštuo-niems asmenims, kurie pasi-vadinę "gengės" vardu, apdo-vanojo mane gausiomis dova-nomis, dargi atnešė įvairiausių skanumynų stalo padengimui. Dėkoju pasakiusiems vaišių me-tu nuoširdžias kalbas: Cypress Hills. L.B. pirmininkui A. Ma-ceikai už įžanginę kalbą ir pro-gramos pravedimą, P. Gabuiti-uz tarta žodį, J. Jakučioniui už gražias pareiktas mintis "gen-gės" vardu, agr. V. Butkiui už gražų žodį, primenant mano gimtinę Punkską ir ten gyvenan-čius brolius lietuvius, taipgi už prisiminimą mano mylimos mamytės mirties metinių, pa-gerbiant ją visų svečių atsisto-jimu, ir J. Latiniui už parody-tą spalvotą filmą iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir visų vaišių nufilmavimą.

Nuoširdžią padėką reiškiu savo seserims ir broliams, gra-žiai mane pasveikinusiems iš paverptos Lietuvos ir iš Puns-ko.

Vaišės įvyko vasario 28 mano namuose, 97-19 117 St., Rich-mond Hills, N.Y.

Albina Verbyla

EVergreen 8-9794

M. and Z.

Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulankstytų automobilių da-rių ištiesinimas, pakelimas naujomis, dažymas ir poli-ravimas

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

TO PLACE,
YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

APART. FOR RENT

Brooklyn - Lincoln Rd.

St. Francis of Assisi — 7 spacious rooms, bedrooms 2nd floor, Holly-wood type kitchen w. breakfast bar, new bath, excellent location. Asking \$175.00 including utilities. By apt. INgersoll 9-9604

E. 61st St. & Ave. U

NEW 2 Families Brick House
Apartments 4 — 4 Rm. Full basement. Garage \$23,750. Spe-cial gift for buyer — Kelvinator refrigerator.

ANNETTA HOMES, Inc.
Molino Bros.
Tel.: ES 7-9229

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kito-kioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lie-tuviškas maistas prieina-momis kainomis.

PAUL'S RESTAURANT

LIQUORS - BEER - WINES

SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI

Šeštadieniais, sekmadieniais
Griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras

Sav. P. Višniauskas

31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

Republic

Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089

SAV. M. IR J. JOKUBAICIAI

Didelis pasirinkimas įvairių vynu, deg-tinių konjakų, midų šventėms bei kitoms progoms

JUOZO IR IZABELĖS MISIŲNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir im-portuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Vtginia 3-3544

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

BARAS IR RESTORANAS

Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienės ir užkandžiai
GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

SPAUDOS KIOSKAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieina-momis kainom.s. Lietuviškų organizacijų susirinkimams pa-talpos nemokamai. Visais reikalais kreipiamasi į klubo rei-ka-lų vedėją K. Vaitaitį.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon Street Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-4110

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 Chesnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA. 9-1181

CARROLL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas

74 Providence Street
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME

Joseph J. & Johanna H. Dirsas

51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS.
PLasant 4-3501 PLasant 4-3865

NORKAS FUNERAL CHAPEL

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
PAUL P. NORKUS

Mandagus patarnavimas mirusiems

1400 North 29th Street Philadelphia 21, Pa.
POplar 9-3231

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininko tradicinis vaidinimas šiemet bus balandžio 11, šeštadienį, šv. Antano erdvoje salėje su gera vaidyba scena. Salė yra Greenpoint, N.Y., L.I. Bus vaidinama kun. B. Pace vičiaus veikalas "Bevardis". Pats autorius ir režisuoja. Veikalo mintis — jaunuolis idealų kryžkelėje. Vaidintojų grupė iš 25 asmenų atvyksta iš Toronto, Kanados.

Rekolekcijos vyrams Apreiškimo parap. bažnyčioje prasidės pirmadienį, kovo 16 d. Rekolekcijas ves Tėvas J. Vencuskas, S.J., atvykęs iš Montevideo, Uruguay.

Angelių Karalienės parap. bažnyčioje 40 val. atilaidai prasidės sekmadienį, kovo 15 d. ir baigsis antradienį, kovo 17 d., 7:30 v.v. Pamokslus sakys Tėvas Benv. Ramanauskas, O. F.M.

Inž. Pranas ir Danutė (Krušinskaitė) Ragiai kovą 2 susilaukė antro sūnaus Richardo-Jono Tėvai gyvena 45 Tappan Ave., Belleville, N.J.

Fordhamo liuanistinių kursų lankymo reikalą studentų Santaros sąskrydyje New Yorke iškėlė buvęs vicepirm. A. Iljesvičius. Buvo pabrėžta kursų svarba studentams, kurie neturėjo ir neturi kitos pažios lietuviškai išmokti rašyti. Studentai turėtų jausti pareigą šiais kursais pasinaudoti. (J.B.).

Filmą apie Kristaus kančią galima bus pamatyti Angelių Karalienės parapies salėje kovo 15 d., 6 val. vak. Filmą parūpino šv. Vardo vyrai. Kviečiami visi ją pamatyti.

N. Y. Amerikos Liet. Taryba dėkoja visiems prisidėjusiems prie Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo paruošimo bei pravedimo. Ypač dėkoja New Yorko klebonams — prel. J. Balkūniui, kun. N. Pakalniui, kun. J. Aleksūniui, kun. A. Petrauskui ir kun. J. Gurinskui, V. Čičiūniui, R. Vilčinskaitėi - Mastiėnei, pianistei A. Kepalaitei, J. Matulaitienei ir jos vadovaujamos tautinių šokių grupės jaunimui, Operetės choro dalyviams ir jų vadovui M. Čibui, skautėms ir skautams. Bet to, dėkoja J. Garšvai už veitui duotą automobilį svečiams nuvežti į aerodromą.

Amerikos Liet. Taryba New Yorke

Išnuomojamas 5 kambar. butas dviejų šeimų privačiam namo, Bushwick Ave. sekcijoje. Kreiptis iki 4 val. pietų tel.; Glenmore 5-6542.

Išnuomojamas kambarys su pilnu apstatymu vienam ar dviem asmenim, 414 So. 5th St., Brooklyn, III aukštas, po dešine, Mrs. Dome.

Parduodama Scaffold — virvėmis pakabinama platforma. 23 pėdos virvių ir kiti reikalingi priedai. Pigia kaina. Kreiptis: A. Balčiūnas, Virginia 6-4101.

Parduodamas buto įrengimas. Išvykstant nuolatiniam apsigyvenimui į Floridą, pigiai parduodamas apstatytas valgomosios, svečių kambario, kilmės, draperijos ir kiti namų apyvokos reikmenys. Galima apžiūrėti: 83-37 St. James St., Elmhurst, N.Y. Teirautis telefonu VI 6-8541.

Parduodamas 2 šeimų medinis namas su 5 su puse — 6 su puse kambarių. Apšildomas alyva, garažas. Namai yra gražioje Woodhaven apylinkėje. Skambinti tel.: TA 7-6355.

Dail. Adolfas Valeška šešta dieni buvo atskridęs iš Chicago į New Yorką, kur lankėsi pas savo bičiulius. Su juo pasimatyti iš Baltimorės buvo atvykęs Alfonsas Nyka Niliūnas. Sekmadienį A. Valeška išvyko į Bostoną.

New Yorko skautai ir skautės rengia iškilmingą sueigą Lietuvos skautų globėjo šv. Kazimiero garbei. Tauro tunto skautai ir Neringos tunto skautės sueigoje prašomi dalyvauti uniformuoti. Iškilminga sueiga įvyks semadienį, kovo 15 d., 6 val. vak., Apreiškimo parapies salėje. Kviečiami skautų tėveliai ir svečiai.

Spaudos kioskas nepenaikinamas

Neteislingai informuotas asmuo 1959 vasario 25 Darbininko Nr. 14 paskelbė, kad Lietuvos Amerikos Piliiečių Klube esąs spaudos kioskas numato masiškai iškelti; suprantama — panaikinti. Apgailėstauja, kad vieša, kur galima buvo nusipirkti lietuviškų knygų, vėl neturės kur prisiglausti.

Tai yra netiesa. Spaudos kioskas nepenaikinamas, tik perkeliamas iš rūbinės į apatinę salę. **Klubo Vadovybė**

VAIZDAI iš katalikų seimelio. Viršuje prezidentas: iš k. į d. sėdi St. Lušys, J. Gervilienė ir P. J. Montvila; S. Sužiedėlis skaito paskaitą. Viduryje — seimelio dalyviai. Apačioje — susikaupę. Noutraukos Vyt. Mazelio:

New Yorko ir New Jersey katalikų seimelis

New Yorko ir New Jersey apygardos katalikiškųjų lietuvių organizacijų bei parapijų atstovai kovo 8 buvo susirinkę į metinį suvažiavimą Apreiškimo parapijos salėje. Dalyvavo 71 atstovai ir 30 svečių, buvo atstovaujama 20 draugijų. Atsilankė prel. J. Balkūnas, kleb. kun. J. Gurinskis, kleb. kun. J. Aleksūnas, kun. J. Totaraitis ir beveik visi New Yorko lietuvių vikariai. Vakarienių dalyvavo apie 200 žmonių.

Posėdis pradėjamas Suvažiavimą pradėjo apskrities valdybos pirmininkas dr. Antanas Skėrys, priminęs praėjusius metus, kurie buvo pažymėti Marijos ir šv. Kazimiero jubilėjais; taip pat prisiminė praėjusiais metais mirusį po piežių Pijų XII. Lietuvoje ir laisvam pasauliui mirė katalikai prisiminti tyla ir malda. Invokaciją sukalbėjo kun. Antanas Račkauskas, apskrities dvasios vadovas. Seimeliui vadovauti pakviestas prezidentas: Janina Gerdvilienė, Stasys Lušys ir Petras Montvila. Pirmininkavo Stasys Lušys, sekretoriavo Janina Gerdvilienė.

Šv. Kazimiero prisiminimas Lietuvos šventojo globėjo jubilėjų metų užbaigai paskaitą skaitė Simas Sužiedėlis. Priminė kai kuriuos šv. Kazimiero gyvenimo bruožus, ryšį su Lietuva, jo švento gyvenimo pamoką aniem ir dabartiniam laikam. Šv. Kazimiero karstą iš kėlus iš Vilniaus katedros ir ją paverčius muzėjumi, prelegentas nurodė, kad čia galima išžvelgti logišką ateizmo išvadas: iškyrimą maldos ir meno, religijos ir kultūros, paminklo ir altoriaus. Toks išskyrimas yra mūsų laikam būdingas ir pavojingas.

Federacijos seimas New Yorke Išklausius apskrities valdybos, pirmininko, dvasios vado,

ir išdo globėjų pranešimų, kuriais buvo nušviesta praėjusių metų veikla, diskusijose ilgiau sustota ties prel. J. Balkūno pranešimu apie Amerikos R. K. Federacijos būsimą kongresą. Nesuradus sąlygų josukviesi Philadelphiaje, norima susirinkti šiais metais New Yorke. Kazys Krušinskas, apskrities išdininkas, kėlė pageidavimą, kad Federacijos Centro Valdyba kongresą šauktų Federacijos stovykloje. Tuo klausimu kalbėjo dar A. Bendroius, dr. B. Radzivanas, A. Skėrys. Seimelis nutarė Centro Valdybos kreiptis priimti ir padėti kongresą suruoti New Yorke mieste Padėkos šventės savaitgalį, Commodore viešbutyje. Kongresui rengti sudarytas komitetas: prel. J. Balkūnas, kun. V. Dabušis, A. Dumbrienė, kleb. kun. J. Gurinskis, K. Krušinskas, St. Lušys, P. Montvila, kun. V. Pikturna, dr. B. Radzivanas ir Pr. Vainauskas.

Naujos valdybos rinkimai Išklausius mandatų komisijos pranešimo (A. Bačiūška) ir draugijų atstovų pasisakymų, naujos apskrities valdybon išrinkti: Stasys Dzikas, Kazys Krušinskas, Stasys Lukas ir Emilija Vaisnoraitė. Išrinktiems palikta tiesė 2 narius pasitelkti iš New Jersey lietuvių katalikų draugijų. Dvasios vadą paskiria Kunigų Vienybė. Išdo globėjais išrinkti dr. Bronius Radzivanas, Antanas Bačiūška ir vienas pasitelkiamas iš New Jersey.

Seimelis dar išklaušė jaunimo stovyklos globos komiteto pranešimo (kun. V. Dabušis). Pernai Stovyklos reikalams surinkta \$2,500 per 3 m. \$11.535. Pernai taip pat gauta 10 dailininkų paveikslų stovyklai; jie išleisti loterijai, kuri davė apie 2000 dol. pelno. Globos komitetas paliktas tas pats. Dailininkam išreikšta padėka.

Posėdis baigiamas Prezidiumo pirm. Stasys Lušys padėjo praėjusių metų valdybai už trisų ir palinkėjo naujai valdybai geriausios sėkmės. Ragino lietuvius katalikus gyviau išjungti į katalikiškąją akciją. Dėkojo visiems atsilankiusiems.

Seimelis užbaigtas Apreiškimo parap. bažnyčioje pagarbinimu švnc. Sakramento ir palaiminimu, kurį suteikė kun. Antanas Račkauskas.

Bendra vakariene Po seimelio darbų, 6 val. v., viršutinėje Apreiškimo parapijos salėje įvyko vakariene, kurioje dalyvavo daugiau kaip 150 organizacijų atstovų bei svečių. Vakarieni vadovavo Paulius Jurkus. Kalbas pasakė Balfio pirm. kan. J.B. Končius, Vliko pirm. dr. A. Trimakas, Apreiškimo parap. klebonas kun. N. Pakalnis ir K. Krušinskas. Humoristinių eilėraščių pa deklamavo L. Žitkus ir Venskienė iš Newarko. Baigiant vakarienos programą, buvęs pirm. dr. A. Skėrys, padėjo parapijos šeiminkui klebonui kun. N. Pakalniui už globą, šeiminkininkams už skoningai paruoštus stalus ir skania pagaminatus valgius, o visiems svečiams už gausų dalyvavimą. (S.D.).

Lietuviškas kūrinys Brocktono koncerte

Kovo 17 d. 8:15 val. vak. West Junior High School salėje, Brockton, Mass., bus simfoninis koncertas, kuriame komp. Jer. Kačinskas diriguos savo simfoninį kūrinį. Šiame koncerte bus atliekama plati ir įdomi simfoninių veikalų programa, kuriai diriguos Hartfordo Hart Music kolegijos prezidentas dr. M. Paranov.

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuvos vyčiai kovo 1 gražiai prisiminė Lietuvos šventąjį globėją — šv. Kazimierą. Iš ryto 8:30 val. buvo vyčių intencija mišios. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. J. Vaškakas, marijonas; vyčiai bendraiėjo komunikos. Paskui susirinko bendriems pusryčiam Smitho namuose. Cambridge 18 vyčių kuopa, kad ir negausi, bet gražiai veikia. Vyčiai daug rūpinasi padėti Nukryžiuotojo Jėzaus seserim, kurios dirba parapinėje mokykloje, ir jų kongregacijai Brockton, Mass.

Mirusieji Po gedulingų Nekalto Prasiđėjimo parapijos bažnyčioje palaidoti: **Stėponas Pečiulis** vasario 10. Nuliūdime paliko žmoną ir suaugusius vaikus. **Pėtras Kamis-Kamėnas** vasario Nuliūdime paliko žmoną, sūnų ir dukterį. Abu vaikai jau suaugę ir vede. **Jonas Putrimėntas** vasario 24. Buvo nevedęs. **Jonas Stankevičius** vasario 25. Paliko žmoną ir suaugusius vaikus. Buvo senas Cambridge gyventojas, gyveno 212 Windsor St.

Ona Jasinskienė kovo 3. Paliko nuliūdime vyrą, dukterį ir tris sūnus. Visi suaugę. Vėlionė gyveno 95 Moore St.

Juožapas Skarinka kovo 4, sulaukęs 44 metų. Buvo nevedęs. Gyveno 35 Dinick St., Somerville, Mass. Palaidotas šv. Mykolo kapinėse prie savo tėvų.

Koncerto programoje taip pat dalyvaus 100 asmenų Brocktono mišrus choras, kuris atliks F. Mendelsohno oratoriją solistams, chorui ir orkestrui. Koncertui bilietai bus gaunami prie įėjimo, o kas norėtų gauti rezervuotas vietas gali skambinti telefonu: Juniper 7-1191, Mrs. Ch. F. Starr.

Albino Elksaus dailės darbų paroda

rengiama studentų santariečių, kovo 14-15 tautininkų namuose. Atidaryme kovo 14 d. 5 val. popiet, kalbės iš New Yorko atvykęs pats A. Elkskas apie dailininko ir gamtos santykį, šių dienų mene. Apie Albino Elkskų vėliausiam "Aidų" numerį pastebėta, kad jis, drauge su Romu Viesulu, "pasireiškia kaip ryškiausi jaunosios kartos atstovai."

Viktoras Kubilius, prieš 2 metus baigęs North Eastern universitetą su pagyrimu, buvo American Sugar Rel. E. Domino projektų inžinierius, o dabar pradėjo dirbti Massachusetts Institute of Technology inžinieriumi.

Dr. B. Mickevičius su savo žmona iš So. Bostono pajūrio išsilėlė į kaimyninį Dorchesterį, kur apskritai daug kas iš mūsų šiekį jau nuo seniau yra išsikėlę gyventi.

Jonas ir Aldona Adamkevičia Dorchesteryje nusipirko 2 šeimų namus ir gyvens kartu su savo dukra Nijole ir jos vyru Grinkevičiumi.

Muzikas J. Gaidelis su žmona So. Bostone H gatvėje netoli pajūrio nusipirko namus trims šeimoms gyventi.

Sofija Dambrauskienė kovo 26. Gyveno 21 Portsmouth St., Brighton, Mass. Nuliūdime paliko vyrą ir dukterį, ištekėjusią už Jono Tamulyno. Palaidota šv. Juozapo kapinėse.

Tesuteikia Viešpats visiem mirusiems amžinąją ramybę ir džiaugsma.

Vietinis.

EV. 4-1232
D.KLINGA
Tax Consultant - Interpreter
337 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.

BOSTONO ŽINIOS

Komp. Jeronimą Kačinską kovo 2 aplankė Oregono valstybės žymus pianistas Victor Greffith. Sis pianistas jau keilolikoje koncertų išpildė fortepionu komp. Jeronimo Kačinsko kūrinių: "Atspindžiai".

Onos Ivaškiėnės Bostono tautinių šokių sambūris iš 24 šokėjų scenoje pašoko 4 lietuviškus šokius ir garsiąją Sadutę Needam, Mass., šv. Juozapo parapijos vakare. Ten vikaruoja ir veikia čigimis lietuviai kun. V. Valkavičius. Parapija turtinga ir labiausiai airų gyvenama. Dalyvių buvo pilna salė. Visi skirstėsi patenkinti.

Albertas Puskepalaitis, Mažosios Lietuvos veikėjas, ilgai gyvenęs Bostone ir kaip senas prityręs spaustuvininkas čia dirbęs nelietuvių spaustuvėje, išsikėlė į Hannover, N.H., tam pačiam darbui. Džiaugiasi, kad į darbovietę vykti ir namo parvykti nebereikės kasdien pokeltą valandų sugaišti. Taip pat dabar galės toliau rašyti ir įdomius savo atsiminimus. Šiemet jam sueina 60 metų.

Birutė Paukštytė, 12 metų amžiaus 7 skyriaus mokinė šv. Petro bažnyčios parapinėje mokykloje, sunkiai susirgo. Tai gerai mergaitėi visi linki pasveikti.

Skirma Makaitytė So. Bostono amerikiečių skaučių distrikto atrinkta važiuoti į tautinę amerikiečių skaučių stovyklą Colorado Springs. Iš gerų trijų tuzinų kandidatų atrenkant tris, buvo vartojama slapyvardžių sistema, ir tik pasi baigus visiems egzaminams bei patikrinimams paaiškėjo, kad viena iš trijų laimėjusiųjų buvo Skirma Makaitytė, Birutės draugovės skautė iš Norwoodo. Ji lanko kolegiją, yra gera deklamuojoja, dalyvauja kaip lietuvių televizijoje, sąmoningai atsakinėdama net ir į politinius Lietuvos liečiančius klausimus.

Albino Elksaus dailės darbų paroda rengiama studentų santariečių, kovo 14-15 tautininkų namuose. Atidaryme kovo 14 d. 5 val. popiet, kalbės iš New Yorko atvykęs pats A. Elkskas apie dailininko ir gamtos santykį, šių dienų mene. Apie Albino Elkskų vėliausiam "Aidų" numerį pastebėta, kad jis, drauge su Romu Viesulu, "pasireiškia kaip ryškiausi jaunosios kartos atstovai."

Viktoras Kubilius, prieš 2 metus baigęs North Eastern universitetą su pagyrimu, buvo American Sugar Rel. E. Domino projektų inžinierius, o dabar pradėjo dirbti Massachusetts Institute of Technology inžinieriumi.

Dr. B. Mickevičius su savo žmona iš So. Bostono pajūrio išsilėlė į kaimyninį Dorchesterį, kur apskritai daug kas iš mūsų šiekį jau nuo seniau yra išsikėlę gyventi.

Jonas ir Aldona Adamkevičia Dorchesteryje nusipirko 2 šeimų namus ir gyvens kartu su savo dukra Nijole ir jos vyru Grinkevičiumi.

Muzikas J. Gaidelis su žmona So. Bostone H gatvėje netoli pajūrio nusipirko namus trims šeimoms gyventi.

Sofija Dambrauskienė kovo 26. Gyveno 21 Portsmouth St., Brighton, Mass. Nuliūdime paliko vyrą ir dukterį, ištekėjusią už Jono Tamulyno. Palaidota šv. Juozapo kapinėse.

Tesuteikia Viešpats visiem mirusiems amžinąją ramybę ir džiaugsma.

Vietinis.

EV. 4-1232
D.KLINGA
Tax Consultant - Interpreter
337 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.

Prieinamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą patarnauja visiem lietuviams

BALDU KRAUTUVĖ

kurioje galima gauti visam butui moderniškausi baldai, įvairiausios lempos, vaikai luvotės, virtuvės reikmenys ir k. Kreipkitės adresu:

ONA IVASKIENE LITHUANIAN FURNITURE CO.

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Off. Telp. AN 8-4618 Res. AN 8-5961

Krautuvėje taip pat galima gauti DARBININKĄ, pratęsti prenumeratą arba užsisakyti naujai ir kreiptis visais DARBININKO reikalais.

Primami taip pat skelbimai.

JAU PASIRODĖ RINKOJE

naujos konstrukcijos ir naujos formos RASOMOSIOS MASHINĖS, kurios pilnai atstoja raštinės tipo mašinas, o yra lengvos ir mažos.

Katalogų ir kt. reikalaukite (gausite veltui):

J. L. GIEDRAITIS, 1632 Broad Street Hartford, Conn., patarnaus sąžiningai.

William J. Drake- Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS

Telefonas Jamaica 6-7272

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALE. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

Waitkus FUNERAL HOME
197 Webster Avenue PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška kopyčia šeimoms dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos patios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6494

